

SHANKARA:

VIVEKACHUNDAMANI

(A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS DRÁGAKÖVE)

1979

* * *

Tau — Benső úT-ikalauz könyvtárából

<http://www.Tau.hu>

Tartalom

<i>VIVEKACHUNDAMANI (A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS DRÁGAKÖVE)</i>	<u>1</u>
<i>Tartalom</i>	<u>1</u>
<i>Shankara</i>	<u>3</u>
<i>A NEM – KETTŐSSÉG FILOZÓFIÁJA</i>	
<i>Shankara filozófiájának szellemi tartalma</i>	<u>7</u>
A világ jelenség – természete	<u>9</u>
Projekció vagy maya	<u>10</u>
Maya és princípium	<u>12</u>
A gonosz problémája	<u>14</u>
A legmagasabbrendű cél	<u>16</u>
Utak és módszerek	<u>17</u>
<i>VIVEKACHUNDAMANI</i>	<u>19</u>

Shankara

Kaladiban, Matalabar (Dél-India) egy kis faluban született brahmin család fiaként az isz. 686. esztendőben. Tízéves korára nem csupán elolvasta a szent szövegeket, de számos kommentárt is írt azokhoz, és vitákat folytatott kora híres tudósaival.

Elért eredményei azonban nem elégítették ki, mivel azt tapasztalta, hogy tanítói nem valósították meg a magasztos igazságokat. Az ifjú mélyen elgondolkodott a lét és halál kérdéseiről, és elhatározta, hogy megoldja a rejtélyt. Apja halála után írta híres versét, amelynek címe „A látszat megsemmisítése” (Mohamudgaram):

Kicsoda feleséged, kicsoda fiad?

Mily különösek a világ útjai.

Ki vagy te? És honnan jöttél?

Elmélkedj mindezek felől, és tiszteld az Istenséget.

Tudatlanság tengerként vesz körül.

Ébredj rá az ember értelmetlen törtetésére:

Gyermekként rabja játékainak,
mint ifjú a szerelem varázsát élvezi,
az öregkor gondjai alatt meggörnyed háta –
és soha rá nem ébred az Isteni Valóságra
Röpül az idő, tovatűnnek az évszakok,
és gyorsan közelít a vég,
de a szív rejtekén ébredszik a remény.

Születésre halál, halálra lét következik:
e rossz nyilvánvaló.
Ó ember, miben áll vajon üdvösséged?
A lét egyensúlyra törekszik,
mint vízcsepp lótoszlevél peremén.
A bölcs képes hidat verni,
Amely a változások világából kivezet.

Bárha fáradt a test, és ősz a haj,
bárha fogatlan a száj, és reszketnek a kezek,

bárha botra támaszkodik a hajlott hátú agg,
vágyainak kelyhe mégsem üres.
Fiad bánatot okozhat néked,
pénzeden üdvösséget nem vásárolhatsz,
Javaid ezért gőgössé ne tegyenek,
sem származásod, sem ifjúságod
ne tegyen elbizakodottá.
Mert minden elmúlik, minden megváltozik.

Ismerd föl mindezt és légy szabad.
Térj be ez Istenség Örömébe.
Vonzalom vagy ellenszenv
nemzetséged, barátod vagy ellenséged iránt
egyaránt értelmetlen.
Szabadságot ha keresel, ó szeretett,
bárki legyen is, érezd önmagaddal azonosnak.

Shankara anyja beleegyezésével letette a szerzetesi fogadalmat és vándorútra indult, hogy guruját megkeresse. A Narmada folyó partján találkozott a filozófus és látnok Gaudapadával, akitől beavatását kérte. Gaudapada azonban elutasította és közölte az ifjúval, hogy hivatott guruja nem ő, hanem Govíndapada.

Ez a nagy guru vezette be Shankarát a yoga tanaiba. Rövid idő múltával, Shankara elérte a tökéletességet, és maga is tanítani kezdett.

Kadernathzban (Himálaya) halt meg Shankara igen fiatalon, harminckét éves korában. Rövid pályafutása alatt számos kolostort alapított, és tíz szerzetesrendbe tömörítette tanítványait. Elsőként szervezte meg a szerzetesi közösségeket Indiában, és az általa alkotott szabályok még napjainkban is érvényesek.

Jelentős irodalmi hagyatéka. Kommentárokat írt a Vedanta szutrákhoz, a legfontosabb Upanishadokhoz és Bhagavad Gitához. Legkimagaslóbb alkotásai azonban filozófiai művek, az Upadesa – sahasra és a Vivekachundamani.

A NEM – KETTŐSSÉG FILOZÓFIÁJA

Shankara filozófiájának szellemi tartalma

„Brahman az abszolút lét, fölismerés és üdvösség, az egyetlen valóság. A világ nem valóságos. Brahman és az Atman egyek”

Főnti szavakban foglalja össze Shankara filozófiájának lényegét. Shankara szerint „valóság” ami nem változó, és nem mulandó. E megállapítása nem tér el az Upanishadok tanaitól és elődje, Gaudapada tanításaitól. Más szavakkal: bármely külső, vagy belső fölismerés tárgya változásnak alávetett, és ezért „nem valóságos”. Egyvalami azonban soha nem hagy el bennünket: a legbelső tudat. Ez minden tapasztalás állandó eleme, az igazi én, az önvaló; Még az álomtalan alvás, állapotában is tanúként jelen van az önvaló, míg az én-gondolat, személyiségünk átmenetileg tudatlanságba (avidya) süllyed.

A vedanta filozófia központi helyet foglal el a realizmus és idealizmus között. A nyugati realizmus és idealizmus a szellem és anyag különbözőségén alapszik. Az indiai filozófia szerint azonban, mivel mindkettő tárgya a fölismerésnek, egy kategó-

riába tartoznak. Shankara tehát nem azt állítja, hogy a világ azért nem-valóságos, mivel észlelésünktől függő, hanem azt, hogy egyidejűleg „létező” és „nem létező”.

A világ fundamentális nem-valóságossága csupán a legmagasabbrendű mystikus tapasztalás révén érthető meg. Ha ugyanis a megvilágosodott az érzékfeletti tudat állapotát átéli, a tiszta szellemet, a „kettősség-nélkülit” tapasztalja. Ebben a tudatállapotban megszűnik a sokszoroság észlelése, nem létezik „enyém” és „tiéd”.

Éber állapotunk világ – észlelése Shankara szavaival, élve egy kígyó káprázatához hasonlítható, amelyről közelebbről megsejmlélve kiderül, hogy nem más mint kötélcsomó.

A világ jelenség – természete

Ha Shankara azt állítja, hogy a gondolatok és az anyag világa nem- valóságos, úgy ezzel nem tagadja létezését. A nem-tudás állapotában (mindennapi tudatunk szemszögéből) a világ észleltetik, és olyan amilyennek mutatkozik. A megvilágosodás állapotában viszont nem észleltetik, és ezzel létezése is megszűnik. Shankara tehát nem tekint semmilyen tapasztalást nem- létezőnek, mindaddig amíg tapasztalható. Viszont élesen megkülönbözteti a személyes csalóka tapasztalásokat az általános világ-csalódástól. Az elsőt „beképzelésnek” (pratibhasika), az utóbbit „jelenségnek” (vyavaharika) nevezi.

A látszólagos paradoxon ténymegállapítás, amelyet Shankara „mayanak” nevez. A világ – jelenség, a maya a Brahmanban gyökeredzik. A maya fogalom csak a jelenségek világára vonatkozik, amely, mint azt Shankara mondja, nevekből és formákból tevődik össze. Nem mondható nem-létezőnek, de mégis különbözik a Valóságtól, Brahmantól. De nem valóságos, mivel a fölismerés fényében szertefoszlik. A világ-jelenség maya; az önvaló, az Atman az egyedüli valóság.

Projekció vagy maya

A legsúlyosabb filozófiai problémát a véges és végtelen egymáshoz való viszonya képezi; hogyan keletkezett e véges világ. Ha föltesszük, hogy a véges tulajdon abszolút valósággal rendelkezik, hogy a végtelenből származik, és így a végtelen átalakulása, vagy tekintjük a végtelent a véges természetfeletti ősökének (a legtöbb keresztény teológus szempontja), úgy el kell ismernünk, hogy a végtelen már nem végtelen. Egy istenség, aki látható világgá változik, maga is alávetett az átváltozásnak és ezokból nem tekinthető abszolút valóságnak. Egy világteremtő önmagát korlátozza a teremtő aktus révén, és ezért megszűnik végtelensége. A kérdés: miért válik egyáltalán az istenség teremtővé? – válasz nélkül marad.

A kérdés egyszerűvé válik, ha a világot mayanak tekintjük. És e szemlélet megfelel a modern tudomány megállapításainak:

„Egy szappanbuborék szemlélteti talán legvilágosabban a relativitás elméletén alapuló világgépet. A világmindenség nem a szappanbuborék belseje hanem felülete, és az agyag, amelyből buborék keletkezett az üres tér, amely az üres időbe terjed”
/J.Jeans/

Az Upanisadok mindenesetre Brahmant tekintik a világ ősökének, anyjának és teremtőjének. Shankara nyíltan soha nem mond ellent az Upanisadoknak, de megál-

lapításait más módon magyarázza. Véleménye szerint a világmindenség projekció, a Brahman „vetülete”, míg Brahman maga végtelen és változatlan marad. Brahman nem alakul át e világgá, és csupán tudatlanságunk következtében jelenik meg szemléletünkben világmindenségként. A látható világot a Brahmanra helyezzük, miként a „kígyót vetítettük a kötélcsomóra”.

A projekció, vagy „ráhelyezés” elmélete (vivartavada) szorosan kapcsolódik, illetve elválaszthatatlanul összekötött a kausalitás elméletével. A sokszoroság, a maya világában a kausalis vonatkozások uralkodnak. A mayan belül a szellem kausalis összefüggések nélkül nem működhet. Az abszolútum vonatkozásában azonban nem beszélhetünk okról és okozatról. Amennyiben a világ okát keressük, úgy túllépünk a világon. Ha a maya okát kutatjuk, úgy áthatolunk a mayan – és ha ez megtörténik, maya föloszlik, mivel hatása megszűnt. Nemlétező hatásnak (okozatnak), hogyan lehetne oka? Más szavakkal: Brahman és maya közötti viszony természeténél fogva fölismerhetetlen, meghatározhatatlan az emberi gondolatfolyamat révén.

Maya és princípium

Mi a projekció természete? A Brahma – sutrákhoz írt kommentárja bevezetésében Shankara így nyilatkozik: „Egy múltbeli megfigyelésen alapuló elképzelés, amelyet az emlékezet vetít a tudat elé”. Példáinkra visszatérve: kígyót látunk és képét megőrzi emlékezetünk; másnap kötélcsomót pillantunk meg. Az emlékezet által megőrzött kígyó képét a kötélcsomóra vetítjük, és ezokból arról hamis képzetünk keletkezik.

Shankara kifogást emel e tan ellen, azután megcáfolja az ellenvetést. Mondhatnánk, hogy Brahman nem tárgya az észlelésnek.

Hogyan fedhetné be egy kígyó egy kötélcsomó elképzelését, ha a kérdéses kötélcsomó nem észleltetett? Azaz miképpen vetíthetjük a világjelenséget oly valóságra, amely érzékeink számára megközelíthetetlen? Shankara következőképpen érvel: „Brahman abszolút értelemben nem tekinthető tárgytalannak, mivel tárgya az én-gondolatnak. Intuitio révén jól tudjuk; hogy léteznie kell önvalónak, mivel az én-gondolat az önvaló aspektusa. És különben sem szabály, hogy téves képzetek csupán oly tárgyakra vetíthetők, melyek előttünk állnak. Tudatlanságunk következtében kének látjuk az égboltot, bárha az égbolt semmiképpen sem tárgya észlelésünknek”.

Mikor és miképpen keletkezett e projekció? Születésünkör vagy egyik előző létformában? Beszélhetünk-e egy, történelmi időpontról ezzel kapcsolatban? E kérdések hiábavalósága nyilvánvaló.

Mi a jelenségek világa? – maya. Mi okozza? – Tudatlanságunk. Mi ez a nem-tudás? – ismét maya. Amennyiben mindenkor létezett egy változatlan valóság, amely mindenkor létezni fog, hogyan tételezhetjük föl, hogy maya valamilyen történelmi folyamatban, időpontban keletkezett.

Magunkévá kell tennünk Shankara végkövetkeztetését: maya éppen úgy mint Brahman kezdet nélküli.

Mindazonáltal különbséget kell tennünk maya, mint universalis princípium, és maya, mint egyéni nem-tudás (avidya) között. A személyes nem-tudás, bár kezdet nélküli, de bármely pillanatban megszűnhet. Megszűnik pedig abban a pillanatban amikor az ember megvilágosodott.

A gonosz problémája

Minden vallás, minden filozófiai rendszer kénytelen a gonosz problémájával foglalkozni. A kérdést azonban rendszerint inkább elmellőzik, mint tisztázzák a magyarázatokat. Miért tűri az Istenség a gonosz uralmát, ha ő maga az abszolút jóság? – kérdezik.

A nyugati gondolkodás rendszerint két választ ad: a gonosz bizonyos fajta nevelési eszköz és büntetés. Eszerint a kísértések próbakövei az erénynek; és isten bűneinkért büntet minket. A másik – napjainkban általános felfogás szerint – a gonosz egyáltalában nem létezik. Ha ugyanis a létet sub specie aeternitatis szemléljük, úgy fölismerhetjük, hogy a gonosz nem valóságos; illetve nem más mint a jó félreértése.

A Vedanta filozófiája mindkét választ elutasítja. Hogyan változhatnék a gonosz jóvá azáltal, hogy más szemszögből szemléltetik? A Vedanta bár elismeri, hogy a gonosz bár abszolút értelemben nem létezik, de hozzáteszi, hogy e szempontból a jó is nélkülözi a valóságot. Az abszolút valóság jón és rosszon túli; és mindkettő maya jelensége, és ameddig az fönnáll, jó és gonosz léte sem tagadható.

A kérdés: miért tűri az istenség a gonosz uralmát, éppen annyira félrevezető, mintha azt kérdeznénk, hogy miért tűri a jót. Nevetséges volna azt kérdezni, hogy miért „tűri” az eső az árvizet, vagy a tűz a tűzvészt. Brahman tehát nem „jóságos”

olyan értelemben mint Krisztus. Krisztus jósága ugyanis a mayan belül létezett. „Bűn” és „erény” fogalmai a Vedanta filozófia szellemétől idegenek. Ha ugyanis azt mondom: jó vagyok, rossz vagyok, úgy a maya nyelvén szólok. Ezzel szemben az egyetlen helyes megállapítás ez: „Én vagyok Brahman”

A legmagasabbrendű cél

Shankara nem kívánja tőlünk, hogy a Brahman létét dogmatikus módon higgyük, csupán arra szólít föl mindet, hogy gyakorlati módon kísérletezzünk. Guru és szent-iratok csak közvetve lehetnek, segítségünkre, de a cél elérése érdekében személyes törekvésre van szükségünk. Ugyanis csak közvetlen személyes tapasztalás nyújthat megdönthetetlen bizonyítékot a Brahman léte felől – állítja Shankara.

A modern tudomány egyre inkább közeledik a Vedanta világképéhez. Elismeri ugyanis, hogy a tudat különböző fokozatokon mindenütt jelenvaló lehet. Tárgyak és lények közötti különbözőség fokozati és nem esszenciális, azaz atom – összekapcsolódások variációja. A tudomány bár még nem fogadja el az abszolút valóság fogalmát, de nem is zárja ki lehetőségét.

A megkülönböztetés folyamata negatív folyamat. A Pozitív tény, való természetünk, örökkévaló. A „Brahman vagyok” tényét csak a nem-tudás rejtje el előlünk. A megkülönböztetés folyamata eredményezi a nem-tudás megszűnését, és ezzel bekövetkezik a legfelsőbbrendű valóság átélése, azaz a Brahmannal való egyesülés.

Utak és módszerek

Az érzékfölötti tudat több módon; különböző utakon lehetséges. Az utak és módzatok sanskrit neve yoga. A vallásos és hindu irodalom általánosságban négy módszert, négy yogafaját különböztet meg: karma; bhakti; jnana és raja. Röviden összefoglalva ezek lényege az alábbi:

A karma-yoga, mint neve is mutatja: a tettek, cselekvések módszere. Karma útján győzhető le a karma, és valósítható meg a cselekedeteken túli végső valóság.

A bhakti a tökéletes odaadás yogája. Az ideál (Buddha, Krisztus, stb.) követése, tisztelete, szolgálata vezet minden személyesen túlra.

A jnana-yoga azok útja, kiknek mérlegelő elméje nem tartja kielégítőnek a hívő odaadást. Ez a tiszta megkülönböztetés módszere, és ezen az úton az intellektus révén jut az intellektuson túlra a tanítvány.

A raja-yoga – a meditáció ösvénye – bizonyos értelemben összeköti az előbbi hármat. A karma-yogát nem zárja ki, alkalmazza úgy a bhaktit mint a jnanát, ugyanis a meditáció lényegében nem más, mint odaadás és megkülönböztetés összekapcsolása.

Temperamentumának megfelelően Shankara jnana-yogi volt, azaz a tiszta megkülönböztetés útját követte, bárha, mint az a következőkből kitűnik, nem volt tőle idegen az odaadás sem.

VIVEKACHUNDAMANI

Tisztelet adassék Govindának, a tökéletes gurunak, aki mindenkor az üdvösség legmagasabbrendű állapotában időzik. Való természetét érzékek és elme föl nem foghatják. Az csupán az írások bölcsessége révén válik nyilvánvalóvá.

+

Nehezen éri el egy lény az emberi létformát. Nehéz testi- és akaraterőt, de még nehezebb tisztaságot elérni. De ezeknél is nehezebb szellemi életet élni. A legnehezebb azonban az írások való értelmét fölfogni. Elérhetetlen azonban az Atman és nem-Atman közötti különbség, az Atman fölismerése, a Brahmannel való egyesülés és a végső megszabadulás – hacsak nem teszi ezt lehetővé százbilliónyi jól fölhasznált inkarnáció érdeme.

Az igen ritka előnyök – emberi létforma, szabadulás utáni vágyakozás, és a guruval való találkozás – Isteni kegyelemnek köszönhetőek.

Mégis léteznek emberek, akik bár elérték az igen ritka emberi létfokozatot, rendelkeznek testi és szellemi erővel és megértik az írások lényegét, de ennél ellenére rabjai a tévedéseknek, és ennek következtében nem törekszenek szabadulásukért. Az

ilyen emberek öngyilkosok. A nem-valóságoshoz ragaszkodnak, és elpusztítják önmagukat. Mert létezhet e nagyobb balgaság, mint az, hogy ritkán elérhető emberi test birtokában, testi és szellemi erővel fölruházottan tovább tévelyegni, és nem törekedni a legjobb jó elérésére?

Az írások olvasása, áldozatok bemutatása, istenségek tisztelete egymagában mit sem ér – mindaddig amíg az ember énje és az Atman azonosságát föl nem ismeri, a szabadulás után hiába áhítozik. Ezernyi újraszületés sem vihet közelebb a célhoz.

Az írások azt tanítják, hogy munka, származás és pénz révén nem érhető el a halhatatlanság – csupán a kötöttségek megszüntetése segítségével. Világos tehát, hogy a cselekvés nem eredményezhet szabadulást. A bölcs ezért kerülje a külső örömök utáni vágyakozást és minden erejével törekedjék a szabadulás elérésére. Keressen nemesszívú mestert, merüljön el az igazság szemléletében, kövesse az útmutatást.

A helyes megkülönböztetés iránti odaadás vezet a legmagasabb csúcsra ahol a Brahmannel való egyesülés lehetséges. Az Atman ereje menti ki a lelket a jelenségek világának tengeréből.

A bölcs, aki nyugalma megtalálta, és az Atman szemlélésébe merült, mellőzi a világi tevékenykedést, elszakítja kötelékeit.

Helyes cselekvés bár megtisztítja a szívet, de nem vezet a valóság közvetlen föl ismerésére. Ez csupán a megkülönböztetés révén valósítható meg – és meg nem közelíthető milliónyi tett segítségével sem.

Helyes megkülönböztetés révén válik nyilvánvalóvá a kötélcsomó való természete, múlik el a kízó félelem, mely annak köszönheti létét; hogy tévedések folytán kígyót látunk magunk előtt.

A valóságról csak az igaz tan felől való meditáció győzhet meg, de nem vallási előírások követése, jótékonykodás, vágy százféle lélegzési gyakorlat.

A cél elérése a kereső képességein múlik. A helyes időpont, a megfelelő hely, és más hasonló feltételek csupán segédeszközök.

Ezért a tanítvány, ha az Atman, a Valóság föl ismerését tűzte ki céljául, gyakorolja a megkülönböztetést. Mindenek előtt azonban keresse meg guruját, Brahman ismerőjét, akinek irgalma oly mélységes – mint a tenger.

+

Az eszes és tanult, aki a gondolkodáskészséggel rendelkezik és képes elméje segítségével a kétségek legyőzésére, alkalmas az Atman föl ismerésére.

Csak aki a megkülönböztetés képességével rendelkezik és gondolatait megtisztítja a vágyakozástól, a közömbösség és hasonló erények birtokosa, és mindezek felül a szabadulást áhító hivatott arra, hogy Brahmant megkeresse.

A bölcsek tulajdonságot említenek, amelyek szükségesek a cél eléréséhez. Amennyiben ezeket bírja valaki, úgy a valóság irányában való odaadás tökéletes. Amennyiben azonban hiányoznak, úgy minden kísérlet hiábavaló.

Az első tulajdonság az örök és nem-örök megkülönböztetésének képessége – távolabbról a cselekedetek gyümölcseiről való lemondás úgy ebbe, mint egy későbbi létben. Következik ezután az erény hat kincse, melyek közül az első a közömbösség. Végül is szükséges a szabadság áhítása.

Brahman valóságos, a világmindenség nem valóságos. Eme igazságról való szilárd meggyőződés az, melyet örök és nem-örök közti megkülönböztetésnek nevezünk.

Lemondás a földadata a szemnek, füleknek és a többi érzékszervnek; lemondás a mulandó örömökről, földadása evilági és másvilági létnek.

A gondolkodás tárgyainak tökéletlenségét állandóan szem előtt tartani, és egyedül a célra, Brahmanra koncentrálni, jelenti a közömbösség megvalósítását.

Az észlelés érzékszerveinek az objektív tárgytól való visszavonása, a központ felé való fordulás jelenti az önuralom megvalósítását. Az igazi mentális egyensúly abban áll, hogy a tudat nem reagál külső behatásokra.

Mindennemű szerencsétlenség panasz nélküli elviselése jelenti a béketűrés megvalósítását.

Az okos megértésen alapuló meggyőződés, hogy az írások tanításai és a guru szavai igazak, jelenti a hit megvalósítását. Ez vezet a valóság tapasztalásához.

A gondolkodásnak folyamatosan az igaz Brahmanra való koncentráció jelenti az odaadás megvalósítását. Ennek azonban semmi köze a mindennapi jámborsághoz.

A szabadulás utáni törekvés, a nem-tudás kötelékeinek elszakítása ama akarás, amely az én-gondolat tévképzetét megszünteti – és ez jelenti tulajdon valóságos természetünk megvalósítását.

Ha ez a szabadulás utáni vágy csak kis mértékben is van jelen, a guru, és a lemondás gyakorlásának segítségével, a közömbösség révén megerősödik és majdan jó gyümölcsöket érlel. Ha viszont a szabadulás utáni vágy nagymértékben van jelen, s ehhez a lemondás is párosul, úgy a közömbösség gyakorlása révén, valamint más erények segítségével nem csupán jó gyümölcsöket érlel, de célhoz vezet. Ha azonban

közömbösség, lemondás, és a szabadulás utáni vágy elégtelenek, úgy az erények csak látszólagosak, olyanok mint a sivatag délibábja.

A szabadulás szempontjából az odaadás a legfontosabb. Ennek ismérvei: minden szándék és cselekedet a tulajdon valóságos természet keresésének szolgálatában áll. Az odaadás más szavakkal definiálva: a tulajdon Atman utáni kutatás. Aki ez Atman valóságát áhítozza, és rendelkezik a felsorolt tulajdonságokkal, keresse meg mesterét, aki a szabadulás útjára vezetheti.

+

A guru ismerője az írásoknak, világos fejű, vágytalan, és a Brahman tudója. Brahmanban elmerülten elnyugodott, mint ama láng, melynek olaja kiégett. Szeretete mély mint a tenger, nem keres indítékot, és őszinte barátja mindazoknak, akik bizalommal közelítenek hozzá.

A kereső közelítse meg tiszteletteljes odaadással mesterét. És amennyiben alázatossága, szeretete és szolgálatkészsége révén érdemesnek mutatkozik, bátran fölteheti kérdéseit – megtudhat mindent, ami az Atmanra vonatkozóan elmondható.

Tisztelet adassék néked határtalan irgalom mestere, áhítatos hívők barátja, fejet hajtok előtted. Elborítanak a világ óceánjának hullámai – ments meg tévedhetetlen

tekinteteddel, hiszen szemeid határtalan kegyelmet sugároznak, mely édes mint a nektár.

Elpusztulással fenyeget a világ rengetegének elolthatatlan lángtengere: Elmúlt létformák gonosz tettei viharként üzennek. Rettegek, és nálad keresek menedéket.

A tiszta lelkek nyugodtak és erősek. Miként a tavasz, jót hoznak az emberiségnek. Áthatoltak immár a világ szörnyű óceánján és önzetlenül készek segíteni embertársaikon.

E nagy lelkek természetéből fakad az önzetlen segítőkészség, a szenvedések megszüntetése. És miként a hold önként nyújtja az üdítő hűvösséget, ők is önként nyújtanak enyhülést ha a világ napja perzselően éget.

Ajkaidon Brahman édes üdvösségének méze. Szavaid nektárjából juttass nékem is, hogy megtisztulhassak, megnyugodhassak. Mesterem, pusztulással fenyeget a világi lét perzselő hőisége. Áldottak mindazok akiken szempillantásnyi időre is megnyugszik tekinteted. Pillantásoddal átöleled őket, mindannyiunkat lényeddel egyesíted.

Hogyan menekülhetnék a világ tengeréből? Merre a cél? Mily úton induljak el? Egyiket sem ismerem. Légy irgalmas, ó mester! Ments meg! Közöld velem mi módon vethetnék véget e földi lét szenvedéseinek. Ne rejts el előlem semmit.

A világi rengeteg tűzvészétől megégetett tanítvány mondja e szavakat. A nagy lélek rátekint a menedéket kereső tanítványra. A guru szeméit elhomályosítják az irgalom könnyei. E pillanatban képes a tanítványt félelmeitől megszabadítani.

A menedéket kereső tanítvány szomjúhozza a szabadságot. Kötelességeit teljesítette, szíve immár nyugodt, és elérte a szellem közömbösségét. A szent bölcs irgalomtól áthatva megkezdí az igazság, kifejtését.

Ó te értő, ne rettegj. Misem fenyeget téged. Létezik ösvény, amely a világi létből kivezet. Kész vagyok néked az utat megmutatni, kész vagyok téged a túlpartra vezetni.

Létezik egy bizonyos hatásos módszer, melynek segítségével a világi lét félelmei legyőzhetőek, melynek révén az üdvösség elérhető.

Az igazság értelme felől való meditáció vezet a legmagasabbrendű megvilágosodáshoz. És általa szüntethető meg a világi lét minden szenvedése.

A szentiratok szerint a hit, odaadás és az istenséggel való egyesülés az ima által, ama segédeszközök, amelyek a keresőt a szabaduláshoz vezető úton támogatják. Aki ezekben bízik, megszabadul a testi tudat bilincseitől, melyeket a nem-tudása következtében viselt.

Mivel a nem-tudás rabságában sínylődök, úgy tűnik néked mintha a legmagasabbrendű Atman szabadságát a nem-Atman akadályozná. Ez az egyetlen oka halál és újraszületés körforgásának. A megvilágosodás lángja, amelyet az Atman és nem-Atman megkülönböztetése gyújtott meg, gyökeréig égeti el a nem-tudás határait.

+

A tanítvány:

Mester, kérlek hallgasd meg kérdésemet. Áldott vagyok, ha választatot meghallhatom.

Valójában mi a kötöttség? Hogyan kezdődött? Hová nyúlik gyökere? Miképpen szabadulhatnék meg tőle? Mi a nem-Atman? Mi a legfelsőbbrendű Atman? Miképpen különböztethető meg e kettő? Kérlek felelj ezekre a kérdésekre.

A mester:

Áldott vagy valóban, mivel közelítesz a célhoz. Általad tisztul meg egész családod, mivel a Brahman után vágyakozol, és ez a kötöttségek megszüntetésére törekszel.

Gyermekek megválthatják a bűnöktől apáikat. Különben senki nem képes más szabadulását elősegíteni: Mindenki önmagáért kell végigjárja az utat.

A fájdalmat, amelyet a fejre mért ütés okoz, másvalaki enyhítheti. Az éhség és hasonló által okozott szenvedést azonban csak önmagunk szüntethetjük meg.

A beteg, aki orvosságokat szed és betartja az orvos rendelkezéseit egészségét önmaga segítségével nyeri vissza, nem pedig mások erőfeszítése révén.

A valóság tiszta képe szemeinknek csak akkor mutatkozik meg, ha azok megnyílnak a szellemi belátás számára, de nem mások szeme segítségével, melyek e belátást bírják. Tulajdon szemeinkkel szemléljük a holdat, hogyan is alkothatnánk fogalmat róla mások vizsgálódása révén?

A nem-tudás következtében kovácsolódott bilincseket, vágyaink gyümölcseként keletkezett karmát rajtunk kívül más le nem veheti, ki nem egyenlítheti – bárha ehhez számtalan újrászületés szükséges.

De nem yoga gyakorlatai vagy a Sankya-filozófia, nem jócselekedet, és nem a tanulás eredményezi a szabadulást: de egyes egyedül a belső tapasztalás, amely szerint Atman és Brahman egyik.

Népe tetszését elnyerni kötelessége az uralkodónak. Viszont nem mindenki aki tetszik a népnek alkalmas az uralkodásra. Műveltség, csiszolt beszéd, nagy szókincs

és kiváló logika örömét szolgálhatja a tanultnak. Mégis szabaduláshoz ezek nem vezetnek.

Az írások tanulmányozása meddő mindaddig amíg Brahman nem tapasztaltatott: Brahman tapasztalása azonban fölöslegessé teszi az írások tanulmányozását.

Szavak szövevénye sűrű rengeteghez hasonlatos, amelyben a gondolatok ide s tova vándorolnak. Ezért mindenki, aki ezzel tisztában van, törekedjék minden erejével arra, hogy Brahmant tapasztalhasssa.

Akit a nem-tudás kígyója megmart gyógyulást csak a Brahman belső tapasztalása révén remélhet. A Veda és a többi szentírás, varázsszerek vagy gyógyfüvek mind haszontalanok.

Betegséget meg nem gyógyíthat az „orvosság” szó. A gyógyszert be kell venni. Szabadulás nem remélhető a „Brahman” név kimondásától. Brahman valóságos tapasztalása elengedhetetlen. Hogyan is nyerhetnél szabadulást a „Brahman” név kimondása révén, ha megelőzően el nem választottad tudatodat a látszatvilágtól, ha Brahmant nem tapasztaltad? A szó csupán zörejt teremt. Az ellenség kiűzése, a birodalom kincseinek és javainak birtoklása nélkül király nem lehetsz: hiába is állítanád: „király vagyok”.

Elrejtett kincset föllelni a „gyere elő” fölszólítással nem lehet. Ismernünk kell a helyet, ásnunk kell, köveket és földet kell eltávolítanunk, és csak azután birtokolhatjuk a kincset. És hasonló módon az Atman tiszta igazsága, amely a maya és hatásai alá van temetve, csak meditáció, koncentráció és más szellemi gyakorlatok segítségével közelíthető meg, amelyeket a Brahman ismerője ajánl. Pusztá magyarázat soha nem elégséges. A bölcs ezért vesse latba minden erejét, hogy megszabadulhasson a világ kötöttségeitől, miképpen gyógyszereket is kész bevenni ha fizikai betegségektől kíván megszabadulni.

A kérdés, melyet ma föltettél nékem, igen jól volt fogalmazva. Az írások tanaira vonatkozik. Való lényegük mélyre eltemetve nyugszik. Bárha mindenki föltenné e kérdést.

Figyelj rám, törekvő, válaszolok! Hallás útján minden bizonnal megszabadulhatsz a világ kötöttségeitől.

A szabadulás első lépcsőfokát a minden nem-örököstől való elválás jelenti. Ezután következik a nyugalom, az önuralom és közömbösség gyakorlása. Ezeket követi a személyes, önző vágyakból táplálkozó cselekvések teljes feladása.

A későbbiek során közölni fogom a tanítvánnyal az Atman igazsága, amely felől gondolkodnia kell, amely felől huzamosan meditálnia kell. Ily módon éri el a bölcs a

legmagasabbrendű állapotot, melyben a tudat elválik tárgyától és alanytól, és ami megmarad az az Egység végtelen tudata. Így valósul meg még ebben a létformában a Nirvana üdvössége.

+

Megmagyarázom tehát az Atman és nem-Atman megkülönböztetését, melyet el kell sajátítanod. Hallgass rám figyelmesen. Fogd föl lelkeddel az igazságot.

Amit a látnokok durva testnek neveznek, a következő alkotóelemekből áll: velő, csontok, zsír, hús, vér, bőr, lábak, combok, mell, karok, hát, fej és más részek. Ez a test képezi az „én” és „enyém” káprázat gyökerét.

A finom anyagi elemek az alábbiak: éter; levegő, tűz; víz, és föld. Ezen elemek egymással összekapcsolt részei alkotják a durva testet.

Hallás, látás, ízlelés, tapintás és szaglás, az elemek eme öt esszenciája teszik lehetővé élményeinket. Ezek segítségével képesek az emberek tapasztalatokra szert tenni.

Az elvakított lények, akiket vágyaik láncra köt tapasztalataik tárgyaihoz, születés és halál uralma alatt állnak. Föl és alá vándorolnak, mivel űzi őket karmájuk áthághatatlan törvénye.

Szarvas, elefánt, moly, hal, méh – mindezen állatok halálát az öt érzék egyike okozza. Mily sors vár az emberre, aki mind az öt érzék rabságában sínylődik?

Az öt érzék által észlelt tárgyaknak még a kobra mérgénél is veszedelmesebb a hatásuk. Méreg csupán akkor öl, ha behatol a testbe. E tárgyak azonban már elpusztíthatnak minket akkor is, ha rájuk tekintünk.

Csak aki kiszabadult az érzéki örömök csapdjából érett a szabadulásra, és senki más – bárha tudója légyen is a filozófia mind a hat rendszerének.

A fölületes keresők, akik a lemondás lényegével tisztába nincsenek, mégis megkísérlik e világ óceánján való átkelést. De a csalárd mohóság megragadja őket, a mélységbe merülnek és félúton kell megfulladniok.

Akadály nélkül csak az kelhet át e világ óceánján, aki az érzéki vágy cápáját a vágytalanság pallosával megölte.

Tudnunk kell, hogy a csalárdságok rabja, az érzéki mohóság ösvényén haladó minden lépéssel romlásához közelít. És tudnod, kell azt is, hogy Brahman bölcsességének gyümölcsét leszakítani csak az képes, aki legigazabb barátja, a guru, és tulajdon mélységes belátásának útmutatásait követi.

Amennyiben valóban szabadulásra törekszel úgy tartsd távol magadtól az érzéki örömök tárgyait, méregnek tekintsd azokat; és táplálkozz mindenkor a következő

erények nyújtotta örömből, mint megelégedettség, részvét, megbocsátás, igazságosság, megértés és önuralom.

Szüntelenül gyakorlandó a nem-tudás bilincseitől való megszabadulás, mert aki a kezdet nélküli nem-tudástól való szabadulás kötelességét elmulasztja, és testi vágyait kövérré hizlalja, öngyilkosságot követ el. Mert a test nem más mint az emberi szellem tapasztalatait szolgáló eszköz.

Aki az Atman után kutat és közben testi vágyait ápolja, oly emberhez hasonlatos aki krokodil hátán kíván egy folyón átkelni, abban a hiszemben, hogy fatörzset használ.

A szabadulást kereső számára veszélyt jelent a test, az emberek vagy a tárgyak irányába megnyilvánuló kötöttség: A kötöttségek teljes legyőzése tesz csupán alkalmassá a szabadság állapotának megvalósítására.

Szakítsd el a halálos hurkot, amely asszonyhoz, gyermekhez és másokhoz kapcsol. A látók, akik legyőzték ezeket az akadályokat, beléptek Vishnu, a mindeneket átható birodalmába.

A test, amely bőrből, húsból, vérből, artériákból, vénákból, zsírból, velőből és csontokból áll, romlandó és szennyes anyagok összessége. Megvetésed irányában indokolt.

+

A fizikai test ama durva anyagi elemekből áll, amelyek a finom-anyagi elemek ötszörös összekapcsolódása révén keletkeznek. A megelőző lét karmája következtében születnek, és az Atman tapasztalásának céljait szolgálják.

Amennyiben a tárgyi világegyetemet észleljük, úgy tudatunk az ún. éber állapotban időzik. A tudat eme éber állapotában az ember legnagyobbbrészt teste útján tevékenykedik. Eme állapotban azonosítja magát testével, bárha a valóságban különbözik attól. Külső érzékszervei révén örömet leli durva-anyagi tárgyokban, mint virág, illatszer, asszonyok, vagy az érzéki örömök egyéb tárgyai.

Tudnod kell, hogy ez a test, amelynek segítségével az egész külső világot érzékeli az ember, a családapa házához hasonlatos.

A durva-anyagi test sajátos tulajdonságai a születés, öregedés és halál. Ismérvei lehetnek kövérség, soványság, és fejlődésének különböző fokai, mint például gyermekkor és ifjúság. A kasztrendszer szabályainak, és a négy létrend törvényeinek uralma alatt áll, valamint különböző betegségeknek van kitéve. Tapasztalója különböző bánásmódnak, mint tisztelet, sértés vagy udvariasság.

Érzékszervei a fülek, bőr, szemek, orr és nyelv, amelyek révén a tárgyszerűségek érzékeltetnek. Tevékenységének szervei a hang, kezek, lábak, valamint a kiválasztás és szaporodás szervei. Ezekkel hajtjuk végre cselekedeteinket.

A mentális szerv a gondolkodás szerve, az intellektus, az én és az észlelések. Ezek különböző funkcióik alapján különböztetnek meg. A gondolkodás szerve egy tárgy különböző aspektusait szemléli. Az intellektus határozza meg a tárgy igazi természetét.

Az én az öntudat, amely akkor keletkezik, ha a gondolat szerve a testtel azonosítja magát. Az érzéki élet tendenciája a kellemeshez való vonzódás.

A vitális erő öt funkciójának megfelelően osztályoztatik. „Lélegzet” ama funkciója a vitális erőnek, amely lélegzetvételnél jelentkezik. „Hátravont lélegzet” a kiválasztáskor alkalmaztatik. „Megosztott lélegzet” uralkodik az emésztés és asszimiláció során. És uralkodik az egész testben, összefogván részeit, megakadályozza föloszlását. „Fölszálló lélegzet” alkalmaztatik kirekesztés alkalmával. Miként az arany megmunkálásának megfelelően különböző elnevezéseket nyer, és miként a víz hullám és hab formájában jelentkezik, úgy a vitális erő is különböző megjelöléseket nyer öt eltérő funkciójának megfelelően.

Nyolc csoport képezi a finom anyagi testet: ezek: az észlelés öt szerve, a tevékenység öt szerve, a vitális erő öt szerve, az öt finom-anyagi elem, a gondolat szerve együtt a nem-tudással, vágyakkal és karmával. A finom anyagi test ama szubtilis elemekből áll, melyek még nem léptek ötszörös kontaktusba. Otthona a vágyaknak, ama szántóföld, amelyen a karma gyümölcsei learattatnak. Az emberi tudatlanság kezdet nélküli idők óta ezt a finom-anyagi testet az Atman fölé helyezi.

Az álomállapot nagyjából a finom-anyagi testhez, tartozik. Az álom megteremti saját anyagát és tulajdon fényével világít. A gondolat szerve raktára a sok benyomásnak, melyeket, vágyaink az éber állapotban szereztek. Az álomban a gondolati szerv azonosul az én gondolattal, és a benyomások játéka folyik. Az Atman azonban, mint mindenkor, mindenektől távol nyugszik tulajdon önvilágító tudatában. Az álom során a gondolat szerve alkotja egyetlen burkát. Az Atman bár mindent szemlél, de, a legcsekélyebb mértékben sem szennyezik be az álom-élmények. Mindenkor szabad és érinthetetlen. Az őt beborító testek egyike sem képes tisztaságát beszennyezni.

A finom anyagi testet éles ácsszerszámhoz hasonlíthatjuk. Az Atman tevékenységeinek szerszáma, amely a maga részéről tökéletes bölcsesség. Maga az Atman azonban tökéletesen foltatlan.

Vakság, gyöngé látás vagy éles látás a szem állapotai: tulajdonságai, illetve gyöngéi révén jelentkeznek. Hasonlóképpen a siketség és némaság a fül, és a nyelv állapotai – de nem állapotai az Atmannak a tudónak. Be és kilégzés, ásítás, tüsszentés, a nyál kirekesztése, a test elhagyása, mely a halál beálltakor történik, a tudósok véleménye szerint a vitális erő különböző megnyilvánulásai, miképpen éhség vagy szomjúság.

A gondolat szerve az észlelés és tevékenység szerveivel ugyanúgy azonosítja magát mint a fizikai testtel. Így keletkezik a személyiség érzete, amely életre és tevékenységre készíteti az embert. Tudata az Atman végtelen tudatának visszfénye.

Azt, ami cselekvőnek és tapasztalónak véli magát, személyes énné nevezzük. Mivel az én a gúnákkal azonosítja magát, három tudatállapotot tapasztal; ezek az éber-állapot, az álom-állapot, és az álomtalan alvás állapota.

Amennyiben a tapasztalás tárgyai kellemesek az én boldognak érzi magát. Ha viszont kellemetlenek, az én boldogtalan. Öröm és bánat személyiséghez tartoznak, a nem-Atmanhoz, amely mindenkor az üdv állapotában időzik.

A tapasztalat tárgy lehet szeretetre méltó, nem önmagában, de mivel az Atmant szolgálja. Az Atman azonban mindenképp felett szeretetre méltó, üdvösséggel telített. Szenvedést nem ismer. Az álomtalan alvás állapotában, amelyben nem létezik ta-

pasztalati tárgy, érzékelhető az Atman örömteli volta. Bizonyítja ezt saját tapasztalataink. Az írások, a hagyomány és a logikus gondolkodás megerősíti ezt.

Maya hatékony aspektusában az istenség ereje kezdet nélküli, a három gunából áll, finom anyagi és észlelésen túli. A bölcs hatásából következett létre. A világmindenséget a maya hozza létre.

Nem mondható létnek sem nem-létnek, de nem is keveréke e kettőnek. Nem osztatlan egység, nem részekből álló, és nem keveréke e kettőnek. Igen különleges valami, és természete megmagyarázhatatlan.

Miképpen a kötélcsomó fölismerése elpusztítja a kígyó képzetét, úgy a tiszta és szabad Brahman közvetlen tapasztalása, a kettősség-nélküli egy átélése föloszlatja a mayat, a három gunából állót – a három erő; rajas, tamas és sattva összességét. Utóbbiaknak ismérvei a következők:

Rajas bírja a projekció erejét. Természete tevékenység. Ereje folytán veszi kezdetét a jelenségek világa, amely mayaba burkoltan bontakozik ki. Megszületnek a kötöttségek, a vágyakozás és hasonlóak, valamint a bánat és a vele rokon hangulatok.

Kéj, harag, mohóság, góg, féltékenység, önösség, irigység és más hasonló bűnök a rajas negatív ismérvei. Az uralma alatt álló ember a világi tevékenység rabjává válik. Ez okból a rajas a kötöttségek okozója. Tamas ereje folytán a tárgyak való termé-

szete homályba vész, illetve másoknak tűnnek mint amik valójában. Születés és halál körforgása a tamas következtében állandósul. Rajas hatalmának kifejtését a tamas teszi lehetővé.

Az ember lehet eszes, tanult és bölcs. Birtokolhatja az önvizsgálat képességét. Mégis ha tamas uralma alatt áll, meg nem értheti az Atman való természetét – a legkülönbözőbb magyarázatok ellenére sem. Nem-tudása eredményeit, jelenségeit valóságosaknak véli, és ez okból tévedésekbe bonyolódik. Tamas veszélyes, és elhomályosító hatalma igen nagy.

Tamas legjellemzőbb ismérvei: képtelenség a tárgyak valóságos voltának fölismerésére, a gondolatok csapongása, valamint illúziók valóságként való felfogása. Tamas uralma esetén eme tulajdonságoktól az ember nem szabadulhat. És a rajas is mindezideig nyugtalanítani fogja.

Tamasnak azonban további ismérvei is vannak: nem-tudás, tunyaság, butaság, alvás, tévedés és tompaság. Ezek által befolyásoltatva az ember képtelen bármit is föl-fogni. Az ilyen ember álmokórosként, vagy érzéketlen fadarabként él.

Sattva a tisztaság. Még rajas és tamas által elborítva is képes a megszabadulás útját megvilágítani. Miként a nap megvilágítja a jelenségek világát, úgy a sattva az, amely az Atmant kinyilatkoztatja.

A többi gunával keverten a sattva karakterisztikus ismérve jámborság, tisztaság, megelégedettség, komolyság, tudásvágy, istenfélelem, ártatlanság, igazságosság, önmegtartóztatás, vágytalanság, hit, odaadás, szabadulási vágy, valamint más, isteni ösvényre vezető erények.

A sattva tiszta állapotában a következő ismérvekkel bír: nyugalom, az Atman közvetlen észlelése, tökéletes béke, tökéletes elégedettség, öröm és állhatatos odaadás. Eme tulajdonságok révén érez a kereső állandó boldogságot.

Maya a magyarázatok szerint e három guna kontaktusa, összekapcsolódása. Kausal testét alkotja az Atmannak, amelyhez mindenek előtt az álomtalan alvás tartozik. Ebben az állapotban a gondolat szervének és az érzékszerveknek tevékenysége szünetel.

Az álomtalan alvás állapotában egyáltalában nem léteznek megismerések. A gondolat szerve finom-anyagi formájában létezik, mintegy csíráként. Bizonyítja ezt az általános tapasztalás, amennyiben ébredéskor ezt mondjuk: „semmiről sem bírtam tudomással”.

Létezik tehát a test, az érzékszervek, a vitális erő, a gondolkodás szerve, az én és ezek funkciói. Léteznek az öröm, élvezet és egyéb észlelések tárgyai, a durva-anyagi, finom-anyagi elemek – röviden a teljes tárgyi világ és maya, az oka. Viszont mindez

nem Atman. Tudjad, hogy maya, és valamennyi hatása – a kozmikus intellektustól a durva anyagi testig – különbözik Atmantól. Mindez nem valóságos és nem több mint a sivatag délibábja.

+

Most azonban az Atman természetéről fogok szólni. Amennyiben ezt képes vagy megvalósítani, úgy megszabadul a nem-tudás kötelékeitől, és eléred a szabadságot.

Létezik egy önmagában nyugvó valóság, amely alapja én-tudatunknak. Ez a valóság tanúja tudatunk három állapotának, és különbözik az öt testi buroktól.

Ez a valóság a fölismerője valamennyi tudatállapotnak, fölismerője tehát az éber-állapotnak, az álomállapotnak és az álomtalan alvás állapotának. Tudója a gondolati szerv jelenlétének vagy távollétének, valamint funkcióinak. Ez az Atman.

Ez a valóság mindeneket önfényében szemlél. Őt magát azonban senki nem láthatja. Belátást kölcsönöz a gondolati szervnek és az elmének, de senki nem képes őt magát fölfogni.

Ez a valóság áthatja a világegyetemet, de rajta semmi, át nem hatolhat. Egymaga a világító, és a világmindenség visszfényében válik láthatóvá.

Jelenvalósága teszi lehetővé a test, az érzékek, a gondolati szerv és intellektus tevékenységét, mindezek mintha parancsait hajtánák végre. Természete örökös tudatoság. Gondolattól testig mindenek fölismerője.

Ismeri az érzéki tapasztalások minden örömét és bánatát. Mindent objektív módon szemlél, miként egy ember veszi tudomásul egy korsó tárgyi létezését.

Ez az Atman, az öröktől fogva létező lényegiség. Végtelen öröme soha nem ér véget, mindenkor egyforma. Ő maga a tudat. Parancsai szerint működnek az életenergia szervei. Itt, ebben a testben, a megtisztított gondolati szervben, az értelem titkos kamrájában, a végtelen világegyetemben, a szív rejtekén tündöklük az Atman varázslatos fénye, miként a déli nap. Világossága leplezi le a világmindenséget.

Ismerője minden gondolatnak, és cselekedetlen. Szemlélője a test, érzékszervek és vitális erő tevékenységének. Látszólag azonos mindezekkel, miként azonosnak látszik a tűz az izzó vasgolyóval. És mégis se nem aktív, se nem passzív, és nincs alávetve a változásnak.

Az Atman nem ismer születést és halált. Nem növekszik, és nem múlik el. Változatlan és örök. Nem tűnik ha a test feloszlik. Tűnik-e a levegő, ha a gömb, amely tartalmazta eltörik?

Az Atman különbözik a Mayától, az elsődleges októl, és hatásaitól, a világmindenségtől. Az Atman leplezi le úgy a szellemi, mint az anyagi világot. Az elme tanújaként jelentkezik. Ő maga meghatározhatatlan. Töretlenül tartalmazza, fönntartja személyiségünket a különböző tudatállapotokban: éberen, álmodva és alvás közben. A gondolkodás tanújaként jelentkezik.

+

Ha a gondolat szerve fölött az uralom eléretett, az intellektus tiszta, és nyugodt, úgy az Atman tulajdon bensőnkben közvetlenül tapasztalható. Ismerd föl az Atmant valóságos énedként. Így áthatolhatsz a lét parttalan óceánján, melynek hullámain születés és halál képezik. Élj a Brahmannel való azonosság tudatában, és légy áldott.

Bilincsbeverten gyötrődik az ember, mivel nem- tudása következtében azt ami nem-Atman valóságos énjének tartja. Táplálja testét, díszit és gondosan ápolgatja. Körülveszi magát az érzéki tapasztalás tárgyaival, miként a hernyó begubószik.

Nem-tudása folytán megtévesztve összecseréli az ember emezt amazzal. Megkülönböztető képesség hiányában kígyónak véli a kötélcsomót, vagy megfordítva. Ha azután vakon megmozdul, veszélybe kerül. Nem-valóságost valóságnak tartani teremti a kötöttség állapotait. Szívleld meg ezeket barátom.

Az Atman oszthatatlan, örök, és kettőség nélküli egy. Tulajdon fölismerése erejénél fogva nyilvánul meg öröktől fogva. Gyönyörúsége végtelen. Tamas fátyla elleplezi az Atman igazi természetét, miként a napfogyatkozás a napot.

Amennyiben az Atman tiszta sugarai a fönti módon elleplezettek, a megtévesztett testével; és nem az Atmannel azonosítja magát. Ily állapotban rajas, a csalárd formákat közvetítő, komoly károkat okoz. A harag, kéj és más szenvedélyek bilincsei így fájdalmas rabságba döntik az embert.

Gondolkodásod fordított irányt vesz. Az Atmant észlelő tudat eltűnik a nemtudás cápájának torkában. Rajas hatalmának engedve idomulunk a gondolkodás változásaihoz. Ezért üzetik az egyik ember emerre, a másik amarra, egyszer magasba emelve, majd ismét aláhajítva a születés és halál óceánjába, melynek vizét az érzéki tapasztalások mérge fertőzi meg. Szomorú sors ez valóban.

A napsugarak vonzzák a nedvességet és ez felhőfalat képez, amely elrejtja a napot. Látszat szerint csak felhők léteznek. Hasonlóképpen rejtja el az én, az Atman teremtvénye, az Atman való természetét, hogy akként tűnik mintha csak a személyes én léteznék. Viharos napon vastag felhők egészen beburkolják a napot. E felhőket azonban erős, jeges szelek támadják meg. Rajas ijesztő hatalma, ha az Atmant tamas

sötét felhői borítják, ekképpen támadja a megtévesztett embert a szenvedések különböző fajtáival.

Az emberi kötöttséget e kettő, tamas és rajas hatalma okozzák. Általuk félrevezetve hiszi Atmannak testét, és téved el az úton: rátér a halál, és újraszületés ösvényére.

Az ember élete e relatív világban fához hasonlatos, Tamas a mag. Atmannak a testtel való azonosítása készíti a kicsírázást, és növekedést. A különböző vágyak a levelek. Tevékenység a növényi nedv, a test a fa törzse. Az életenergiák az ágak, az érzékszervek az ágak elágazásai. Az érzéki tapasztalások a virágok, a termések a szenvedések, melyek tevékenységnek köszönhetik létüket. Az ember ama madár, amely az életfa gyümölcseit elfogyasztja.

Az Atman és nem-Atman kapcsolata a nem-tudás folyamánya, és ezen kívül más oka nincsen. E kapcsolatok kezdet nélküliek, és fönnállnak mindaddig, amíg az ember eléri a megvilágosodást. E kötöttség állapotában mindenkor fönnáll a szenvedés, születés, halál, betegség törődöttség és hasonlóak láncolata.

E kötöttség fegyver, szél, tűz vagy milliányi tett segítségével meg nem szüntethető. Csupán a fölismerés éles pallosa képes e kötelék átvágására. E pallost a megkülönböztetés kovácsolja, és a szív tisztasága élesíti, az isteni irgalom irányítja.

Odaadó hűséggel teljesítse kötelességeit az ember – így tanítják az írások. Ez tisztítja a szívet.

Tisztaszívű ember tapasztalhatja csak a legmagasabbrendű Atmant. A világhoz kötöző indák szövevényét e tapasztalás gyökerig kiirtja.

A tulajdon maya által szőtt öt burok, melyek közül az első a fizikai test, mely alatt rejtőzik az Atman, miként az algáktól elborított tóban a víz. A növényzet eltávolítása után tisztán láthatóvá válik a víztükör: szomjat olt és fölfrissíti, boldoggá teszi az embert.

Az öt burok eltávolítása után az Atman istenségként nyilvánul meg, örökös üdvösségként a maya önvilágoló lényegiségében.

A bölcs, aki bilincseitől szabadulni kíván meg kell különböztesse Atmant a nem-Atmantól. Ily módon tapasztalhatja Atmant végtelen létként, határtalan bölcsességként és korlátlan szeretetként. Ily módon lel üdvösségre.

Az Atman a legbenső lakója. Kötetlen és tevékenység nélküli. Megkülönböztetendő a tapasztalás minden tárgyától, lefejtendő mindenekről mint fűszál száráról. A világ jelenségei, név és forma föl kell oldódjanak az Atmanban.

A lélek, amely mélyen az Atmanban időzni képes, így valóban szabaddá válik.

+

Ez a test a „Fizikai burok”. Táplálkozás teszi lehetővé születését, és táplálkozás tartja fenn. Alkotóelemei bőr, vér, csont; és víz. Így nem lehet az Atman, amely mindenkor tiszta és önmagában létező.

A születés előtt (e test) nem létezett, és nem fog létezni a halál után. Csupán rövid ideig létezik, e két időpont között. Természete szerint mulandó és változásnak alávetett. Összetett, és nem csak elemből álló. Vitalitása csupán visszatükröződés. Tárgya az érzéki észlelésnek, mint pl. egy korsó. Hogyan lehetne az Atman, amely maga észlel minden tapasztalást.

A test részei a karok, lábak és más testrészek; nem ő az Atman. Hiszen egy ember tovább élhet akkor is, ha tagjait levágják. A fennmaradó szervek révén tovább tevékenykedhet. A test fölött valami más uralkodik. Nem lehet tehát az Atman, amely maga az uralkodó.

Az Atman figyel a testet, részeit és növekedését. Hogy ez az Atman, ez a belső valóság más természettel bír mint a test, az valóban nyilvánvaló.

A test csontok halmaza, amelyeket a hús tart össze. Tisztátalanságokkal telített. A test nem lehet az Atman, a magában álló, a fölismerő. Az Atman természete merőben különbözik a test természetétől.

A tudatlanok testükkel azonosítják magukat, a bőrből, húsból, zsírból, csontokból és tisztátalanságokból állóval. A szellemi megkülönböztetés ismerője azonban jól tudja, hogy az Atman, igazi énje, ez a legfelső valóság, különbözik a testtől. A balga így gondolkodik: „test vagyok”. Az okos imígyen: „testtel összekapcsolt individuális lélek vagyok”. Viszont a bölcs, aki szellemi megkülönböztetés révén fölismerésre jutott, így gondolkodik: „én vagyok Brahman”.

Balga te, ne azonosítsd magad egy rakás csonttal, hússal, bőrrel, zsírral és tisztátalansággal. Azonosítsd magad Brahmannel, az abszoluttal, a mindenben létező Atmannel. Így érheted el a legtökéletesebb szabadságot.

Az okos elsajátítja a Vedanta bölcsességét és az erkölcsi szabályokat. De semmi reménye nincs a megszabaduláshoz mindaddig, míg testével és érzékszerveivel azonosítja magát. Ez az azonosítás tévedésen alapszik.

Eszedbe nem jut, hogy tested árnyékával azonosítsad magad, vagy tükörképeddel, sőt testeddel sem, melyet álomban vagy képzeletben pillantasz meg. Ne azonosítsad magad tehát élő testeddel sem.

A tudatlanok testüket hiszik Atmannak. Ez a tudatlanság okozza a születést, halált és újraszületést. Komolyan törekedned kell tehát e tévedés megszüntetésére.

Amint szíved megtisztul e téveszmétől lehetetlenné válik az újraszületés. Elnyered a halhatatlanságot.

Az Atman burkolata, melyet „vitális buroknak” nevezünk, életerőből és a tevékenység öt szervéből áll. A test, a „fizikai burok” elevenné, aktívvá válik, mihelyt a vitális erő körülöleli.

E vitális burok nem az Atman – mivel csak mulandó vitális rezgésekből áll, melyek levegőhöz hasonlóan hatolnak a testbe, és onnan ismét távoznak. Nincsen tudában az öt vagy másokat érintő rossznak, vagy jónak. Mindenkor az Atmantól függ.

A gondolkodás szerve, az észlelés szerveivel együtt alkotja a „mentális burkot”. Ez okozza az én és enyém érzetét, valamint ez végzi a tárgyak megkülönböztetését. Képességénél és erejénél fogva különbözteti meg a tárgyakat, különböző nevekkal ruházva fel azokat. A vitális burok burkaként manifesztálódik.

A mentális burok alatt az áldozati tűzhöz hasonlítható. A sok vágy tüze táplálja. Az észlelés öt szerve papjai. A vágyak tárgyai beláthatatlan sorozatban, áldozati adományként kerülnek a tűzbe. Így keletkezik a jelenségek világa.

A nem-tudás az emberi gondolkodás-szervben lakozik, okozójaként születésnek és halálnak. Ha az ember az Atman által megvilágosítva fölülemelkedik a gondolat

szervén, úgy eltűnik a jelenségek világa szemléletéből. Ha azonban az ember a szellemi tudatlanság birodalmában időzik, úgy a jelenségek világa részére fönnáll.

Az álomban a gondolatszerv elválik az objektív világtól, viszont önerejéből teremt egy másik világot, amely nem kevésbé objektív és szubjektív. Az éber állapot nem más mint meghosszabbított álom. A jelenségek világa csupán a gondolati szervben áll fönn.

Az álomtalan alvás idején, amikor a gondolat szerve nem működik, nem létezik semmi. Ez általános tapasztalás. A gondolati szerv csalárd működése, és nem a valóság adja az embernek azt a képzetet, hogy születés és halál bilincseiben vergődik.

A szél gyűjti össze a fellegeteket és oszlatja el azokat ismét. A gondolati szerv teremti a bilincseket, és oldja fel azokat ismét.

A gondolati szerv létesíti a kötöttségeket a test és a világ dolgai irányába. Lekötözi az embert, mint béklyó az állatot. Viszont a gondolati szerv teremti az érzéki tapasztalások tárgyai iránti ellenszenvet is. Ily módon meg is szabadítja a kötöttségektől.

A gondolat szerve tehát okozója az ember kötöttségeinek, de okozója lehet szabadulásánál is. Amennyiben rajjas képezi hajtóerejét, kötöttségeket teremt. Ha azonban rajjas és tamas már nem szennyezik, ha tiszta, megvalósítja a szabadulást.

Amennyiben megkülönböztetés és kötetlenség gyakoroltatnak, úgy a gondolat-szerv megtisztul és a szabadulás felé törekszik. Ezért a szabadulást kereső bölcs fejlessze ki önmagában e két tulajdonságot.

Borzalmas tigrisekként kószálnak a tisztátalan gondolatok az érzéki észlelések rengetegében. A szabadulást kereső bölcs óvakodjon ezektől.

Minden dolog, melyet a tapasztaló észlel – éber vagy álom állapotában egyaránt – tulajdon gondolatszervének teremtménye. Szüntelenül teremti a különbözőségeket testi, színbeli, fajbéli és társadalmi vonatkozásokban. Előidézi a gunák változását, kívánságokat, cselekedeteket, és cselekedetek gyümölcseit érleli.

Az ember tiszta szellem és ment minden kötöttségtől. Csupán gondolatszerve téveszti meg. Bilincsbe veri a test, az érzékszervek és a lélegzet révén. Gondolatot ébreszt benne: én és enyém. Végtelen vándorlásra készíti ama cselekedek hatása következtében, amelyeket maga hívott életre.

Az Atmannak a nem-Atmannel való tévedésen alapuló azonosítása oka születésnek, halálnak és újraszületésnek. Ezt a téves képzetet a gondolatszerv teremti. Mindazok részére, akik megkülönböztetni nem képesek, akik rajás és tamas által szennyezettek, a gondolatszerv teremti a születés, halál és újraszületés nyomorúságát.

Ezért a bölcsek, a valóság ismerői kinyilatkoztatták, hogy a gondolatszerv otthona a nem-tudásnak. És eme nem-tudás következtében tévelyegnek tovahajtott fellegekként a lények a jelenségvilág tengerében.

A szabadulást kereső ezért igyekezzék gondolkodását megtisztítani. Ha a gondolatok tökéletesen tiszták, úgy a szabadulás olyan könnyen érhető el, mint a tenyerünkbe helyezett gyümölcs. Törekedj komolyan a szabadulásért, és könnyű lesz letvetned érzéki tapasztalásod tárgyainak terhét. Őrizd meg közömbösséged minden cselekedeted során: bizz a valóságban. Állandóan gyakorold szellemed ellenőrzését. Halld meg Brahman hangját, gondolkodj, meditálj felőle. Ily módon szabadul meg a gondolatszerv a rajas hatalmától.

A „mentális burok” ezek szerint nem lehet az Atman. Kezdeté és vége van, és változásoknak alávetett. Otthona szenvedéseknek, és tárgya a tapasztalásnak. A néző nem lehet tárgya nézeteinek.

+

A megkülönböztetés képessége és az intellektus, amely alapját képezi, az észlelés szerveivel egyetemben az „intellektus burkának” nevezetik. Karakterisztikus tulajdonsága a ráhatás. Okozója születésnek, halálnak és újraszületésnek.

A mérlegelő-erő, amely az intellektus burkában nyugszik, az Atman visszatükröződése, a tiszta tudat tükörképe. Az intellektus burka viszont maya egyik megnyilvánulása. Bír a fölismerés és a cselekvés képességével. Mindenkor azonosítja magát a testtel, az érzékszervekkel.

Kezdet nélküli, és jellemző ismérve az én-érzet. Alapja az emberi személyiségnek. Előidőzője cselekedeteknek és vállalkozásoknak. Előző létben keletkezett hajlamok kényszere következtében bűnös és erényes cselekedeteket hoz létre, és átéli ezek következményeit.

Tapasztalatokat gyűjt számos születés során, melyeket alacsonyabb és magasabb létformákban töltött. Az ébrenlét és álom állapotai az intellektus burkához tartoznak. Tapasztalója örömnnek és bánatnak.

Az én és enyém gondolatok következtében az intellektus burka állandóan azonosítja magát a testtel, a fizikai állapotokkal és a kötelességekkel, amelyek a különböző állapotokhoz és létfeltételekhez tartoznak. Az intellektus burka világos fényben ragyog, mivel a világló Atman közelében van. Mintegy ruházata az Atmannak, viszont az ember e ruházattal azonosítja magát és ezért kénytelen vándorolni a születés, halál és újraszületés bűvkörében.

Az Atman, a tiszta tudat ama fény amely a szív rejtekén világít, az életerő központjában fénylik. Ő maga változatlan, de „cselekvővé”, és „tapasztalóvá” válik, mihelyt tévesen azonosítatik az intellektus burkával.

Az Atman e hamis azonosítás következtében fölölti az intellektus burkának határoltságait, amely azonban, merőben idegen tőle. Ez okból véli az ember magát az Atmantól elkülönültnek, holott valójában ő maga az Atman. Így véli magát Brahmantól elválasztottnak, holott az maga az egyetlen Atman minden lényben. És hasonlóképpen véli a tudatlan, hogy egy korsó valami más mint ama anyag, amelyből készült.

Az Atman természete szerint öröktől fogva változatlan és tökéletes. De fölveszi burkai tulajdonságait és természetét, mivel tévedés folytán azokkal azonosítatik. A tűz alakatlan bár, de fölveszi az izzó vas alakját.

+

A tanítvány:

Tévedés vagy más okozza-e, hogy az Atman személyes énként jelentkezik. E téves azonosítás kezdet nélküli, és ezért következésképpen vég nélküli kell legyen.

Ilyformán az individuális azonosság tévedése vég nélküli vándorlásra, születés, halál és újraszületés körének örökös fönntartására kényszeríti a lelket. Miképpen lehetséges tehát a szabadulás? Erre adj választ ó mester.

A mester:

Kérésed gyökerében érinti a lényeket. Figyelj rám. Ami tévedésen alapszik és csupán képzeletben létezik, sohasem jelenthet tényt. Természete szerint az Atman öröktől fogva kötetlen, tevékenység és forma nem érintik. A tárgyakkal való azonossága elképzelt, tehát nem valóságos. Mondjuk: „a mennybolt kék”. Van-e azonban valójában színe a mennyboltozatnak?

Az Atman tanúja minden tulajdonságoknak és cselekedeteknek. Közvetlenül tiszta tudatként és végtelen üdvösségként tapasztalható. Individuális lélekként való megjelenése téves elképzelésünkön alapszik, és ezért nélkülözi a valóságot. Való természete szerint ez a jelenség nem-valóságos. Tévedésünk múltával megszűnik.

Az Atman individuális lélekként való megjelenése csupán a tévedés fönnállása idejéig tart, mivel nem más mint fölismerésünk félreértése. Tévképzetünk fönnállása idejére a kötélcsomó kígyóként jelentkezik. Tévedésünk múltával eltűnik a kígyó.

Valóban igaz, hogy a nem-tudás és következményei időtlen idők óta léteznek. A nem-tudás azonban annak ellenére, hogy kezdet nélküli mégis végetérhet, mihelyt a fölismerés földereng. Gyökerestül tűnik el, miként az álom. Ha valami, ami azelőtt nem létezett (a megvilágosodás) jelentkezik, úgy következésképpen egy kezdet nélküli időben nem létezett. Ez a nem-lét azonban, e kezdet nélküli, megszűnik ama pillanatban, amikor ez a valami megjelenik. Nyilvánvaló tehát, hogy a nem-tudás, bárha kezdet nélküli, mégsem kell szükségszerűen örökké tartó legyen.

Amint látjuk a nem-lét előzőleg fennálló állapota végetérhet, még akkor is ha kezdet nélküli. Ugyanez áll egy individuális lélek jelenségére vonatkozóan is. Ez a jelenség egy hamis elképzelésen, az Atmannak az intellektussal és a többi burokkal való azonosításán alapszik. Az Atman viszont lényegében különbözik mindezeketől, elválasztott valamennyitől. Az Atman azonosítását intellektussal, stb. a nem-tudás okozza.

E hamis azonosítást csak a tökéletes fölismerés szüntetheti meg. És az írások ki nyilatkoztatása szerint a tökéletes fölismerés nem más, mint az Atman és Brahman egységének tudatosulása.

Ez a fölismerés elérhető az Atman és nem-Atman megkülönböztetésével. Ezért gyakorolja az ember szorgalmasan az Atman és a személyes én megkülönböztetését.

Átlátszóvá válik a víz, ha a szennyes habot eltávolítjuk; sugárzóvá válik a ragyogó Atman, ha tisztátalanságokat megszüntetjük.

Ha eltűnik a nem-valóságos homálya, úgy világosan megmutatkozik az örök Atman. Ezért törekedjék az ember az örök Atmant az önzés és tévedés valótlan-ságaitól megszabadítani.

+

Az „intellektus burka”, amelyről fentebb beszéltünk; a következő okokból nem lehet az Atman. Változásoknak alávetett. Az intelligencia nem tulajdonképpen természete. Határolt, az észlelés tárgya, és mulandó. A nem-örök ezért nem lehet az örökkévaló Atman.

+

Az „üdvösség burka”, amely az én-gondolatra vonatkozik, az Atmannak ama burka, mely magától az Atmantól nyeri visszfényét. De ennek ellenére e burok is nem-tudásunk teremtménye. Természete szerint az üdv bizonyos fokozatait bírja, melyek egy megkívánt tárgy, vagy egy bizonyos kitűzött cél elérését kiérik. Az üdv-érzet közvetlen jutalmát képezi múltbeli jócselekedetnek. Kifejeződése az örömnak, melyet minden lény erőfeszítés nélkül tapasztalhat.

Az üdvösség burka a mély alvás állapotában tökéletesen megnyilatkozik, és részben átélhető az éber- és álomállapotban is, amikor bizonyos tárgy örömet okoz nekünk. Ez a burok a következő okok folytán nem lehet az Atman: határolt, és a maya, teremtménye. Az öröm, amelyet közvetít jó tettek gyümölcse. Lényegében azonos a többi burokkal, amelyek valamennyien mayától származnak.

+

Ha az írások igazságai felől elmélkedünk és meditálunk, miközben a nem-tudás öt burka fölé emelkedünk, átélhetjük a legfelsőbbrendű létet – az Atmant, a szemlélőt, a végtelen tudatot.

Az Atman önvilágító, és különbözik az öt buroktól. Ő a szemlélője a három tudatállapotnak, Változatlan, tiszta és maga az üdvösség. A megkülönböztetés gyakorlója az Atmant bensőjében tapasztalhatja.

A tanítvány:

Amennyiben az öt burkot, mint nem-valóságosakat, megtagadjuk, akkor nézetem szerint nem marad más hátra mint üresség. Miképpen létezhetik akkor oly lét, melyet a bölcs az Atmannel azonosnak tapasztal? Világosíts föl efelől, ó mester!

A mester:

Kérdésed indokolt. Ellenvetésed ésszerű. Mégis léteznie kell egy existenciának, egy valóságnak, amely az én-gondolatot és burkait észleli, és észleli az ürességet is, amely azok hiányát jelenti. Ez a valóság mint olyan észlelhetetlen. Élesítsd megkülönböztetőképességedet, hogy ezt az Atmant fölismerhesd, aki maga a Fölismerő.

A Fölismerő tudatában van önmagának. Fölismerő hiányában nem létezhet öntudat.

Az Atman önmaga tanúja, mivel tudatában van önvalójának. Az Atman maga Brahman.

+

Az Atman tiszta tudat, és egészen nyilvánvaló, hogy alapját képezi az éber-, álom-, és álomtalan alvás állapotainak. Bensőleg, mint töretlen öntudat tapasztalható, mint az „én vagyok én” tudata. Változatlan szemlélő, aki az ént érzékeli, valamint az intellektust és minden egyebet különböző formáiban és változásaiban. Szívünkben mint lét, fölismerés és tökéletes üdvösség jelentkezik. Ismerd föl önmagad ezen Atmanként szíved legbensőjében.

A balga a nap tükörképét véli valóságos napnak. Tévedése folytán a tudatlan ember a tiszta tudat tükröződését burkaiban a valóságos önvalónak hiszi.

Amennyiben a napot kívánod szemlélni, el kell fordulj a tükörképtől. A bölcsék jól tudják, hogy egy csésze vízében tükröződő nap nem valóságos és csészétől, víztől és tükörképtől kell fordulni, ha az igazi napot kívánjuk látni.

És éppen így a test, az intellektus burka és a tudat visszatükröződése azon, nem az Atman. Az Atman a tanú, a végtelen tudat. Kinyilatkoztat mindeneket, de mindektől különböző, legyenek azok finom- vagy durva-anyagiak. Az Atman az örökös valóság, mindenütt jelenvaló, mindeneket átható. Nincs belseje, sem külseje. Ő az igazi én, a szív mélyén lakozó önvaló. Tapasztald a maga teljességében az Atmant. Szabadítsd meg magad a gonosztól és tisztátalantól. Ily módon legyőzheted a halált.

+

Ismerd föl az Atmant, mellőzd a gondokat és így eljuthatsz az öröm forrásához. E fölismerés fényében nincs okod többé félelemre. Más út nem vezet a szabaduláshoz, másképp nem lehetséges az újraszületések elkerülése.

Mi szüntetheti meg e világ nyomorúságait és kötöttségeit? Ama fölismerés, hogy az Atman és Brahman azonosak. Az Atman által észleled a Kettősség-nélküli Egyet, az örökkévaló üdvösséget. Tapasztald Brahmant és nem kell többé visszatérned a

világba, a gondok birodalmába. Tapasztald a maga teljességében, hogy Atman maga a Brahman.

Brahman ily módon örökre a tiéd. Ő maga az igazság. Lét és fölismerés. Az absolutum. Tiszta és önteremtett. Maga az örökkévaló boldogság. És nem más, mint az Atman.

Az Atman és Brahman egyek. Ez a legmagasabbrendű igazság: Brahman az egyedüli valóság. Rajta kívül más nem létezik. Ha legmagasabbrendű valóságként fölismertett, úgy Brahmanon kívül semmi más nem létezik.

+

Brahman a valóság – az egyedüli lét, az emberi gondolatoktól és ideáktól tökéletesen független. Csupán emberi értelmünk nem-tudása látja a világmindenséget különböző formákból összetettnek. Brahmanon kívül semmi nem létezik.

Agyagból formált korsó nem egyéb agyagnál. Lényegisége agyag. A korsó alakja nem bír független existenciával. Mi tehát a korsó? Csupán kitalált név.

A korsó alakja agyag hiányában nem észlelhető. Mi hát korsó? Jelenség. A valóság maga az agyag.

Ez a világmindenség Brahman megnyilvánulása, és soha nem lehet más, mint maga Brahman. Brahmanon kívül misem létezik. Mellette mi sem létezhet. Aki azt

állítja, hogy ez a világmindenség önálló léttel bír, rabja a tévedésnek és olyanhoz hasonlatos, aki álmában beszél.

„A világmindenség Brahman” mondja az Atharva Veda nagy látnoka. Ezek szerint a világmindenség nem más mint Brahman. Jelenség fedi el a lényeket. A jelenség nem bír elkülönült léttel, nem létezik alapjától függetlenül.

Ha a világmindenség, amint látjuk, valóságos volna, akkor az Atman felismerésével nem érne véget tévedésünk. Az írások ez esetben nem mondanának igazat. Ez esetben a nagy isteni inkarnációk kinyilatkoztatásai értelmetlenek volnának. Egyetlen gondolkodó ember sem tarthatja ezt az alternatívát kívánatosnak, vagy üdvösnek.

Shri Krishna, az emberré vált istenség, aki ismerője minden igazságok titkainak, így beszél a Gítában: „Én magam nem vagyok egyetlen teremtményben sem, de valamennyi teremtmény bennem létezik. Nem úgy értem azonban, hogy testileg léteznék bennem. Ez az én isteni titkom. Lényem tartalmazza a lényeket, és a létbe szólítja azokat. De testi érintkezést föltételezni tévedés volna.

Ha ez a világmindenség valóságos volna, úgy az álomtalan alvás állapotában is érzékelnénk. Ebben az állapotban azonban semmit nem észlelünk. Következésképpen nem-valóságos, miként álmaink.

Az Atmantól elkülönülve a világmindenség nem létezik. Független létét tévedésünk folytán képzeljük el, miként téves elképzelés láttatja velünk kéknek az égboltozatot. Hogyan is létezhetnék egy attribútum, amely egy másik fölé helyeztetett, az alapját képező hiányában? Csupán tévedésünk következménye a félreértés, mely szerint az alapot képező valóságtól függetlenül létezhetnék jelenség.

Mindegy, hogy véleménye szerint mit észlel a tévedések rabságában vergődő ember: valójában Brahmant látja és semmi mást. Csillogó fémet lát, és ezüstnek hiszi. És megfordítva: Brahmant látja és azt képzei, hogy az világmindenség. Ám ez a világmindenség amely elfödi Brahmant, csupán név és semmi egyéb.

+

Brahman a legmagasabbrendű. Ő az a valóság – a Kettősség-nélküli Egy. Ő tiszta tudat, minden színektől ment. Kezdet és vég nélküli. Változásnak ki nem tett. Örökkévaló üdvösség.

Fölötte áll a megsokszorozódásnak, ami maya műve. Örökkévaló, szenvedésen túli, oszthatatlan, mérhetetlen. Alakkal nem bíró, megnevezhetetlen, egységes és változatlan. Önvilágító. És minden tapasztalás, melyet e világ nyújthat, ő maga.

A megvilágosodott látnokok fölismerése szerint végtelen, abszolút, oszthatatlan valóság, tiszta tudat. Benne észlelik, hogy fölismerő, a fölismert és a fölismerés egyik.

A megvilágosodottak szerint valóság, amely nem mellőzhető (mivel mindenkor jelenlévő az emberi lélekben) és fölfoghatatlan (mivel szavakon és gondolatokon túli). Tudják, hogy mérhetetlen, kezdet nélküli, végtelen, és önfényében ragyogó: Fölfogják az igazságot: „Én vagyok Brahman”

+

Az írások megállapítása szerint Brahman és Atman azonosak: állandóan megismétlődő formulájuk: „Ez vagy te”. Ez esetben a Brahman és Atman nevek tulajdonképpen értelmükben fordulnak elő, mikoris a Brahman „Ez”-re, és az Atman „Te”-re vonatkozik.

Fölületes szó szerinti jelentésükben „Brahman” és Atman” ellentétes tulajdonságokkal rendelkeznek, miként nap és szentjánosbogár, tenger és kút, király és szolgál, a Meru-hegy és az atom. Azonosságuk csak akkor áll fenn, ha valóságos jelentésükben és nem felületes értelmükben szerepelnek.

Amennyiben „Brahman” az istenségre, a maya urára, a világ teremtőjére vonatkozik, „Atman” viszont az öt burokból fölépített individuális lélekre, melyek maya

által keletkeznek, úgy mindkettő ellentétes tulajdonságokkal bír. Ez a látszólagos ellentét azonban maya és kihatásai révén keletkezik. Ezekből nem-valóságos, csupán projekció.

Ama tulajdonságokat, melyeket maya és kihatásai teremtenek, nem-tudásunk vetíti az istenségre és a személyes lélekre. Miután azonban e tulajdonságok eltávolítottak sem istenség sem lélek nincsenek.

Vedd el a királytól birodalmát, és katonától fegyverét, – sem király, sem katona nem létezik többé.

Az írások a legmesszebbmenően cáfolják Brahman viszonylatában a kettősséget. Brahman fölismerése révén, az írások útmutatása szerint keresse az ember a megvilágosodást. Így eltűnnek ama tulajdonságok, melyek nem-tudásunk folytán Brahmant elfödik.

Sem a finom-anyagi, sem a durva-anyagi világmindenség nem a Brahman. A világjelenséget nem-tudásunk folytán elképzelésünk hozza létre. Az nem-valóságos. Mintha kígyót látnál kötélcsomó helyében. Nem más mint múltó álom. – Ily módon gyakorolja az ember a szellemi megkülönböztetést, elválasztva tudatát a jelenségek világától. Ezután meditáljon Brahman és Atman azonossága felől, így tapasztalva az igazságot.

Szellemi megkülönböztetés révén képes lesz „Brahman” és „Atman” vonatkozásainak belső jelentőségét fölismerni, és abszolút azonosságukat tapasztalni. Ismerd föl a valóságot, melyet egységként fogsz szemlélni.

Ha azt mondom, hogy ez az ember ugyanaz a Devadatta, akit röviddel ezelőtt láttam, úgy azonosságát jelentem ki, miközben attribútumokat, melyek azt a személyt előző találkozásunk körülményei folytán elfödik, figyelmen kívül hagyom. Hasonló módon kellene az Ez és a Te mellé sorolt attribútumokat figyelmen kívül hagynunk, amikor az írás szavait: „Ez vagy te” mérlegeljük. A bölcsek, a helyes megkülönböztetés ismerői, tisztában vannak azzal, hogy a Brahman és Atman tiszta tudat, és észlelik e kettő abszolút azonosságát. Szent szövegek százai tanúsítják ezt.

Mellőzd a hamis elképzelést, amely szerint ez a test Atman. Meditálj az igazság felől az Atman nem finom anyagi, nem durva anyagi, nem nagy és nem kicsiny: öntermett, szabad mint a menny, és gondolkodással meg nem közelíthető. Tisztítsd meg szíved, hogy fölismerhesd: én vagyok Brahman! Tapasztald Atmanodat, tiszta és végtelen tudatot.

Miként a korsó nem más mint agyag, úgy teljes lényegiséged és az egész világ-mindenség sem egyéb mint Brahman. Mert Brahmanon kívül semmi nem létezik. „Ez” a valóság, az Atmanunk.

Ezért vagy te „az”, a tiszta, üdvös, legmagasabbrendű Brahman, a kettősség-nélküli Egy.

Álmaidban hely, idő tárgyak, emberek és egyébek jelennek meg. Mindezek azonban nem valóságosak. Éber állapotodban észleled a világot, de ez a tapasztalás nem-tudásod folyománya. Nem más mint huzamosabb álom; és ezért nem-valóságos. Nem-valóságos mint ez a test, szervei, lélegzete, én-gondolata. Ezért te „az” vagy, a tiszta, az üdvös, a legmagasabbrendű Brahman, a kettősség-nélküli Egy.

Tévedés folytán egyvalamit másvalaminek vélsz. Mihelyt azonban ismered való természetét, már csak arra esküszöl. Az álom végeztével eltűnik az álomvilág. Vagy tán ébredéskor úgy tűnik, hogy más vagy mint önmagad?

Brahmanban nem létezik kaszt, hittétel, leszármazás, mert a brahman se név, se nem alak. Túl van érdemen és bűnön: Túl van téren és időn, és túl fekszik az érzéki tapasztalás tárgyain. Ez a Brahman, és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Ez a szavakon túli a legmagasabbrendű. A tiszta megvilágosodás szeme megpillanthatja. Ő tiszta, abszolút. tudat, az örökkévaló igazság. Ez Brahman és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Nem érinti a hat hullám: éhség, szomjúság, bánat, csalódás öregség és halál: a hat hullám, melyek a lét tengerét nyugtalanítják. Aki a vele való egyesülést keresi, me-

ditáljon felőle szíve legbelsejében. Túl van az érzékek birodalmain. Az intellektus meg nem érintheti, túl van a gondolkodás birodalmán. Ez Brahman, „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Ő ama alapzat, amelyen ez a sokszoros világmindenség, a nem tudás teremtménye, nyugodni látszik. Pedig ő nem azonos sem a durva-anyagi sem a finom-anyagi világmindenséggel. Oszthatatlan, és semmihez sem hasonlítható. Ilyen Brahman, és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Születéstől, növekedéstől, változástól, öregedéstől, betegségtől és haláltól mentes. Örökkévaló. Alapoka a világmindenség kibontakozásának; fönntartásának és föloszlásának. Ez a Brahman, és „Ez vagy te.”

Különbözőséget és halált nem ismer. Nyugodt mint vételen hullámtalan óceán. Öröktől fogva szabad és oszthatatlan. Ez Brahman és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Egysége ellenére oka a többszörösségnek. Ő az egyes-egyedüli ok, amelyen kívül más ok nem létezik. Önmagán kívül más ok nincsen, és nem érinti ok és okozat törvénye. Egymagában áll. Ez a Brahman és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Változatlan, végtelen; el–nem–múló, mayán és játékán túli. Ő az örökkévaló halhatatlan üdvösség. Tiszta. Ez Brahman, és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Ő az egyetlen valóság, amely nem-tudásunk következtében mint sokszoros világ-egyetem, mint név, alak és változás jelenik meg. De az arany, arany marad annak ellenére, hogy sokféle ékszer készül belőle. Ilyen Brahman, és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Kívüle semmi nem létezik. Nagyobb a legnagyobbnál. Legbensőbb önvalónk, a bennünk lévő soha véget nem érő boldogság. Absolut lét, bölcsesség és öröm. Végtelen és örökkévaló. Ez Brahman, és „Ez vagy te”. Meditálj ezen igazság felől.

Meditálj ezen igazság felől, miközben gondolkodásod segítségével megérted az írások szavait. Kétségektől és zavarodottságtól ily módon szabadulhatsz, és végül tapasztalhatod Brahman igazságát. És ez az igazság oly kristálytisztá mint a hegyi patak vize.

+

Miként a király harcosai között tisztán fölismerhető, akképpen ismerhető föl Brahman mint tiszta tudat, mely különbözik minden más tökéletlenségtől. Engedd, hogy e világjelenség föloldódjék Brahmanban.

Brahman az örökkévaló lét, a magasztos, a kettősség-nélküli Egy, aki túlfekszik e világmindenség valamennyi finom- és durva-anyagi aspektusán, szíved

legbensejében lakozik. Aki a szív rejtekén a Brahmannel való egységet megvalósította, nem kell többé haláltól és újraszületéstől tartson.

Brahman igazsága az intellektus segítségével fölfogható. Az én-érzet azonban mélyen gyökeredzik és hatalmas, mivel kezdet nélküli idő óta létezik. Ily benyomást kelt: „én vagyok a cselekvő és a tapasztaló”. Ez a benyomás okozza kötődésünket halálhoz és újraszületéshez. De legyőzhető komoly elhatározással, mely szerint megkíséreljük a Brahmannel való egyesülés megvalósítását.

A bölcsek szavai értelmével a megszabadított ment minden benyomástól, és ily formán vágytalan.

Nem-tudásunk folytán azonosítjuk magunkat testünkkel, érzékszerveinkkel és minden más egyébvel, ami nem Atman. Bölcsnek az mondható, aki az Atman iránti odaadás segítségével a nem-tudást legyőzi.

Ismerd föl az igaz Atmant, mint gondolatfolyamataid, gondolatcsapongásaid szemlélőjét. Tartsd folyamatosan ébren ezt az egyetlen gondolatot: „Én vagyok Brahman”. A nem-Atmannel való azonosulás ily módon meg fog szűnni.

+

Ne járd a világ útjait. Ne kövesd a hús parancsait. Ne törődj a hagyományokkal. Rázd le a hamis elképzeléseket, és ismerd föl az igazi Atmant.

Aki a világ, a hús és a hagyományok útját követi, föl nem keltheti önmagában a valóságos fölismerést. A bölcsek szerint ez a hármás út vasláncot alkot, amely megkötözi annak lábát aki e világ börtönéből szabadulni szeretne. E köteléktől megszabadulva elérhető a fölszabadulás.

+

Ha santálfát merítesz mocskos vízbe, jó illatát elnyomja a szenny. Megtisztítva, a santálfa ismét illatozik. Atman illatát elnyomja az alantas szenvedélyek szennyes szaga. Megtisztul azonban e gondolat nyomán: „Én vagyok Brahman”.

Atman illatát elnyomja az érzéki vágyakozás. Odaadás révén e vágyak legyőzhetőek. Atman fénye azután ismét fölragyog.

Amennyiben a gondolat-szerve állhatatosan ragaszkodik az Atmanhoz, fokozatosan megszabadul az érzéki vágyak tárgyaitól. És ha vágytalanná vált, az Atman szemlélését mi sem zavarhatja már. Állhatatos odaadás az Atman iránt, tisztítja a gondolkodást. Az érzéki vágyak eltűnnek. Törekedj a tévedések megszüntetésére. Tamas legyőzetik rajas és sattva révén; rajas a sattva révén, és sattva a fölvilágló Atman révén. Ezért időzz sattvában, és kísérelj még a tévedések megszüntetését.

Időzz odaadásban és tudd, hogy a test élete a szükségesség szabta ideig tart. Türelemmel és kitartással küzdj a tévedések ellen.

Gondold: „Én vagyok Brahman, nem vagyok azonos a személyes lélekkel”, és vess el mindent ami nem-Atman. Így kísérelj meg a tévedések legyőzését, melyek a messzi múltakból erednek és vágyakozásodnak köszönhetik létüket.

Tanulmányozd az írások igazságát, és gondolkodjál azok felől. Azután tapasztalat révén győződj meg arról, hogy az Atman benned és mindenekben fellelhető. Így törekedj a tévedések megszüntetésére.

A bölcs közömbös bevétel és kiadás irányában. Kísérelj meg a tévedések megszüntetését a Brahman iránti odaadás segítségével. Meditálj eme igazság felől: „Ez vagy te”, és tapasztald az Atman és Brahman azonosságát. Kísérelj meg a tévedések megszüntetését – időzz e fölismerésben: Atman és Brahman egyek.

Éberség és koncentráció szétszórják a tévedéseket – az Atmannak a testtel való azonosítása ezek segítségével megszűnik.

Mégha elérted is ama fokozatot, melyen a világ és teremtményei álmoként tűnnek föl szemléletedben, tovább kell küzdened a tévedések megszüntetéséért.

Pillanatnyi időt se tékozzolj, és álmodban is emlékezzél Brahmanra. Meditálj az Atman felől szíved legbensejében.

+

Ne azonosítsd magad múlandó fizikai testeddel, amely apád és anyád húsából keletkezett. Tekintsd tisztátalannak, értéktelennek és igyekezz a Brahmannel való egységet megvalósítani.

A korszóban lévő levegő nem különbözik a kívüllévőtől. És hasonlóképpen azonos Atmanod Brahmannel; add föl tehát az elkülönültség elképzelését és térj be a csönd állapotába.

Észleld a világló Brahmannel való azonosságodat, azonosságod minden lét alapokáival. Mellőzd a fizikai világot és a testet, hiszen edényei a tisztátalanságoknak.

Az én-tudat most a testben gyökeredzik. Merítsd az Atmanba abszolút létbe, az igaz fölismerésbe és üdvösségbe.

A finom-anyagi test tudata hasonlóképpen korlátolt. Ezt is utasítsd el magadtól. Legyen örökös az Atmannel való egyesülésed.

A világmindenség délibábja Brahmanban tükröződik. Tudnod kell: „Én vagyok Brahman” – és eléred életed célját.

Az Atman a valóság, ez igazi eredendő lényed. Tiszta tudat, a kettősség-nélküli Egy, a tökéletes üdvösség. Észleld ezzel az azonosságot. Ne azonosítsd magad a tudatlanság burkaival; ezek nem mások álarcoknál.

A jelenségek világa minden bizonnyal nem valóságos. Az „én” – gondolat tehát hasonlóképpen nem lehet valóságos, mivel keletkezését és elmúlását megfigyelhetjük. Viszont ugyanígy tudatosan tanúként és tudóként is észleljük magunkat. Ez a tudat nem tartozik az én-gondolathoz, sem a többi észleléshez, melyek mindenkor csak néhány pillanatnyi ideig tartanak.

Az Atman szemléli az ént és minden egyebet. Mindenkor jelenlévő még, a mély álm idején is. Az írások azt állítják, hogy az Atman nem született és halhatatlan. Ezért különbözik úgy a durva-anyagi, mint finom-anyagi buroktól.

Az Atman szükségképpen változatlan és örökkévaló, mivel megfigyelője minden változásoknak. A durva- és finom-anyagi burkok nem-valóságossága mindenkor, és ismételten tapasztalható, amikor álmodunk vagy álomtalan alvásba merülünk.

Mellőzd tehát tested hústömegét, személyiségedet, valamint finom-anyagi burkot igazi éneddel azonosítani. Azok látszatvalóságok. Ismerd föl az Atmant, a tiszta és végtelen tudatot, amely múltban, jelenben és jövőben változatlanul létező. Békéd így megtalálhatod. Ne azonosítsd magad fajjal, családdal, névvel, alakkal, sem társadalmi helyzetteddel. Mindezek a testhez tartoznak, a múlandó részei. Mellőzd azt a gondolatot is amely szerint te vagy a gondolkodó és a cselekvő.

Gondolat és cselekvés a finom-anyagi burokhöz tartozóak. Ismerd föl, hogy te ama lényeg vagy, amely azonos a halhatatlan boldogsággal.

+

Az emberi életnek, a születés és halál világához való kötődésnek sok oka van. A gyökeret az én a nem-tudás elsőszülöttje képezi. Amíg az ember e nyomorúságos énnel azonosítja magát, nincsen lehetőség szabadulásra. Mivel a szabadság amannak éppen ellentéte. Megszabadulva az én beárnyékoló démonától, visszanyeri az ember valódi természetét, miképpen az újra előbukkan a hold a holdfogyatkozás elmúltával. Tisztává, végtelenné, üdvözlötté és önviláglóvá válik.

Ha az ember gondolkodását a szélsőséges nem-tudás beárnyékolja, megteremtődik az én-gondolat a burokkal való azonosulás révén. Viszont, ha az én tökéletesen elpusztított, a gondolat szerve megszabadul az akadályoktól, és mi sem homályosíthatja el a Brahmannal való egység tudatát.

Az én hatalmas kígyó. A gunák képezik gonosz mérgeit. Összetekeredve veszi körül Brahman üdvösségének kincsét, irigyen őrizve azt. A bölcs aki behatolt a szent iratok értelmében, a fölismerés pallosával metszi le a kígyó fejét, elpusztítja e félelmetes hüllőt. Hozzájut ilyenképpen a legmagasabbrendű üdvösség kincséhez.

Reménytelen a gyógyulás mindaddig amíg cseppnyi méreg kering az ember testében. Szabadságot nem nyerhet a tanítvány míg az én legkisebb nyoma is el nem tűnik.

Gyökérig irtsd ki az ént. Légy ura csapongó gondolataidnak. Különböztess meg a valóságot a nem valóságostól, és tapasztald: „én vagyok Az”.

Tiszta tudat vagy, szemlélője a tapasztalásoknak. Való természeted boldogság. Még e pillanatban mellőzd az énnel való azonosítást. Mellőzd az azonosulást a cselekvővel, a nem-tudás teremtményével. Értelme csupán látszat. Atman, a tiszta tudat tükröződése. Ellopja békédet és örömedet. Az azonosulás következtében időzöl a világ hálójában – a születés, öregedés és halál nyomorúságában. Atman vágy, a végtelen lét, a tiszta változatlan tudat, amely mindeneken áthatol. Természeted üdvösség. Éneddel való azonosulás következtében kötödsz születéshez és halálhoz. Kötöttségidnek más oka nincsen.

Ez az én ellenséged. Torkodba került szálkaként megfulladással fenyeget. Pusztítsd el ellenséged a fölismerés pallosával, és uralkodj szabadon királyi birodalmon; élvezd az Atman üdvösségét. Zabolázd meg az én tevékenységeit, mellőzd az önzést. Érd el a legmagasabbrendű valóságot, szabadulj meg a vágyakozástól. Időzz a csönd állapotában, és örvendezz Atman üdvösségének. Mellőzd az elkülönültség

érzetét, és tapasztald Brahman végtelen természetét. A hatalmas én gyökeréig elpusztítható. De ha pillanatnyilag is éri új gondolat, ismét föléled és százféle kárt okoz. Olyan mint a szelektől üzőtt viharfelhő.

Győzd le az ént, ellenségedet. Vond meg tőle a táplálékot, vond vissza gondolataidat az érzéki tapasztalások tárgyaitól. Ily gondolatok táplálják, éltetik az ént; ily gondolatok élesztik föl a száraz gyökeret.

Ha testeddel azonosulsz vágy kél benned. Szabadulj meg a test-tudattól és vágytalanná válsz. Az én rabjaként érzéki örömeiket kell hajszolnod, és Brahmannel nem egyesülhetsz. Ez az oka születéshez és halálhoz való kötődésednek.

+

A vágyak kielégítése növeli a vágyakozást. Megzabolázott, ki nem elégített vágyak elsikkadnak. Gyakorold az önuralmat.

Ha vágyaidat szabadjára engeded tűnik önuralmad. Vágyakozásod egyre nagyobb méreteket ölt. Önuralom hiányában meg nem szűnik születés és halál körforgása.

Ha gondolataink az érzéki tapasztalások tárgyaihoz tapadnak, úgy vágyakozásunk erősödik, és kielégülést keresünk. Születés és halál bilincseit elszakítani csak úgy tudod, ha legyőzöd az ismertetett akadályokat.

A vágyak, amelyek föntiek szerint táplálnak, születés és halál kerekéhez láncolnak. De van mód a vágy, és okainak elpusztítására. Minden körülmények között, és minden szempontból mindeneket Brahmanként kell szemlélned. Erősítsd akaratod, hogy fölismerhesd a valóságot.

Mellőzd végre vágyaid kielégítését. Ne időzz gondolatokban a vágyak tárgyainál. És ha minden vágyakozás megszűnt – ez szabadságot jelent. Szabadságot, amely még ebben az inkarnációban megvalósítható.

+

A hajnal fénye elúzi az éj sötétjét, a fölismerés fénye elúzi az én-tudat homályát. A fény ura megnyitja a gonosz börtönét. A tökéletes üdvösséget tapasztalva tűnik a kötöttségek okozta szenvedés. Gondolataidból üzd ki a világi képzeteket. Időzz az öröm állapotában. Külső jelenségek szemlélésekor, és meditáció folyamán egyaránt merülj Brahmanba. Így teljék időd mindaddig amíg múltbeli karmád kimerül.

+

Odaadásod Brahman irányában ne csökkenjen. Lazítás a gyakorlás során halált eredményez. Sanatkumar, a látnok, Brahman fia így tanít. A kereső számára nincsen veszélyesebb mint a felületes gyakorlás. Tévedés következik ebből. Tévedésből fakad az én-gondolat. Az én viszont minden nyomorúság teremtője.

Tanult lehetsz, de ha felületes vagy a gyakorlásban nem menekülhetsz a vágy hálójából. Érzéki gondolatok hatalmasodnak el rajtad és végül engedsz a csábításnak.

A tó vize, melyet a hajó kettéválasztott, újra bezárul a jármű tovahaladása után. A maya hasonlóképpen újra bezárul a bölcs körül, ha gyakorlása nem állhatatos.

Ha a gondolat elfordul Brahmantól, ideáljától, és csak kis mértékben is enged a külvilág ingereinek, labdaként gurul le a lejtőn és eltűnik a vágyak szakadékában.

Az érzékek tárgyaira irányított gondolat a világ örömeivel foglalkozik. Az ilyen gondolatok egyre vágyakat szülnek. A vágyak pedig kielégülésre ösztönzik az embert.

A szellemi megkülönböztetés gyakorlója számára, Brahman keresője részére halálnál is rosszabbat jelent az állhatatos gyakorlás szüneteltetése. Csak az állhatatosan gyakorló érheti el a megszabadulást. Igyekezz ezért állhatatosan kapcsolódni az Atmanhoz.

Felületes gyakorlás következtében feledésbe megy isteni természetünkre való emlékezés. A feledés következménye bukás, és a bukás a vágyak szakadékában végződik. Nehéz azután az újra való fölemelkedés.

+

Rekeszd ki tehát szellemedből az érzéki, észlelések tárgyait. Minden nyomorúság ezekben gyökeredzik. Aki ebben az életben szabadulást nyert, szabad akkor is ha földadja testét. A Yajur-Veda azt tanítja, hogy az ember mindaddig időzik a félelmek birodalmában, amíg önmaga és Brahman között a legcsekélyebb különbséget hiszi.

Amennyiben megkülönböztető képessége ellenére önmaga és a végtelen Brahman között a legcsekélyebb különbséget hiszi, a félelem elhatalmasodhat rajta. A különbözőség tévhite a nem-tudásból táplálkozik.

Értelem, megszentelt hagyományok, és szent iratok százai magyarázzák, hogy a világmindenség nem-valóságos. Aki magát a világgal azonosítja szükségszerűen szaporítja szenvedéseit.

A valóság szemléletében való időzés viszont szabadulást eredményez, elmerülést az Atman örökkévaló fényében. A nem-valóságos szemlélése viszont nem eredményezhet mást mint romlást.

A kereső föl kell adja a nem-valóságos szemlélését, kötöttségei erősítését. Atman szemlélésében kell időzzék, ekképpen gondolkodva: „én magam vagyok ez az Atman”. Brahman iránti megingathatatlan odaadás, a vele való azonosság átélése a meditációban megszünteti a nem-tudás okozta valamennyi szenvedést.

Rossz hajlamaink erősödnek a vágyak tárgyaihoz való ragaszkodás következtében. Szellemi megkülönböztetés útján kell ezt fölismernünk. Meditálj állhatatosan az Atman felől. Mellőzd a vágyak tárgyaihoz való ragaszkodást, és béke költözik szívedbe. Ha szívedben béke honol, megjelenik Atman. És ha Atman közvetlenül észleltetik megszűnnek a kötöttségek. Gondolataink elválasztása a vágyak tárgyaitól ezért vezet megszabaduláshoz.

A tanult, aki képes valóság és nem valóság között különbséget tenni, aki meggyőződést szerzett az írások igazsága tekintetében, aki Atman szemléletéig eljutott és szabadulását tűzte ki célul, hogyan is ragaszkodhatnék a nem-valóságoshoz, amely pusztulását okozhatja?

Nincs szabadulás az olyan számára, aki testéhez és teste örömeihez ragaszkodik. A szabad ember részére mit sem jelent test és a test kötöttségei. Az alvó nincs ébren, és az éber nem alszik. E két tudat állapot merőben különbözik egymástól.

Az Atman természetének ismerője az élő és élettelen dolgok külső és belső okainak tudója az, akit szabadnak nevezhetünk. Az ilyen ember elutasítja magától a nem-valóságos jelenségeket és állhatatosan időzik Atman, az abszolút és végtelen lét szemléletében.

A felismerés, amely szerint Atman alapoka minden jelenségeknek vezet a kötöttségektől való megszabaduláshoz. Nincsen magasabb fölismerés, mint az, hogy az Atman osztatlan és mindenütt jelenvaló. Aki a jelenségeket elutasítja, és állhatatosan ragaszkodik az Atman iránti odaadás megvalósításához, tapasztalni fogja, hogy az Atman mindenkiben jelenvaló.

De hogyan fordulhatna el az ember a jelenségektől, ha testével azonosítja magát, ha gondolatai az érzéki vágyak tárgyaihoz tapadnak, ha vágyait kielégíti? Csak kemény küzdelem kecsegtet eredménnyel. Gyakorold a szellemi megkülönböztetést, időzz az Atman szemléletében, mondj le vágyaid kielégítéséről, mond le tetteid a kötelességeid teljesítéséből származó gyümölcsökről. Ne lásd kívánatosnak az érzékek örömeit. Ne kívánj egyebet, mint az örökkévaló üdvösség elérését.

Az írásokban ez olvasható: „Ha a tanítvány mestere révén Brahman igazságáról értesült, és nyugalmat, önuralmat, megelégedettséget, türelmet megvalósítva az elmélyedést gyakorolja, tapasztalja szíve mélyén az Atmant és ráébred Atman és a mindenség azonosságára.”

A kereső tehát az írások útmutatása szerint mélyedjen él Atman szemléletében, hogy az Atman mindenütt-jelenvalóságát tapasztalhassa.

Még a bölcs sem képes az én-gondolatot egy csapásra megszüntetni. Mélyen gyökeredzik az az emberi természetben. Számptalan újraszületések során marad éber az érzéki vágyakozás. Az én tökéletesen csak azokban alszik ki, akik a legmagasabbrendű, érzékfölkötti tudat révén elérték a megvilágosodást.

Ha az ember gondolkodását a nem-tudás beárnyékolja, a projekció ereje, melynek természete nyughatatlanság, arra kényszerít, hogy önmagát az énnel azonosítsa. Az én azonban félrevezeti attribútumai, a vágyak segítségével.

Nehéz a projekció hatalmával szembeszegülni, mindaddig amíg a nem-tudás ereje meg nem töretett.

Ha az ember oly tisztán képes megkülönböztetni Atmant a külső jelenségektől, mint tejet a víztől, úgy önmagától oszlik el a nem-tudás köde, amely Atmant eltakarja. Ha a gondolkodás szervét már nem aprózza föl az érzéki észlelés sokfélesége, úgy minden akadály amely az Atman fölismerését teszi lehetetlenné, nyomban eltűnik. A fölismerés révén megvilágosodott birtokolja a tökéletes megkülönböztetést, amely lehetővé teszi a valódi lét, az Atman elválasztását a külső jelenségektől. Szabad tehát a maya-teremtette illúzióktól, és nincs immár alávetve halál és újraszületés kényszerének. A fölismerés, hogy Brahman vagyunk, mintegy tűzvészként pusztítja el a nem-

tudás rengetegét. Hogyan is hordozhatná magában halál és újraszületés csíráját az olyan ember, aki Brahmannel való egyesülést megvalósította?

A valóság látása tökéletesen feledteti a nem-tudás tévképzeteit. Mindaddig amíg a dolgokról hamis képet alkotunk nem menekülhetünk a hamis képzetek okozta szenvedésektől.

A példa: kötélcsomót látsz és kígyónak tartod azt. Félelmed indokolt. Mihelyt azonban fölismered a valóságot, hogy a nem kígyó az amit látsz, hanem kötélcsomó a hamis képzet tűnésévei a félelem is eltűnik. Ezért a bölcsnek ismernie kell a valóságot.

Szikrázik a vas, mihelyt tűzzel kerül érintkezésbe; a gondolat szerve is menten reagál, és eszmél, ha a tiszta tudattal, Brahmannel érintkezik. A hatékonyság és észlelés képességei, melyek látszólag a gondolkodás tulajdonai, nem-valóságosak; árnyképek és álmok csupán.

Maya minden változata – az én-gondolattól a testen át az érzéki tapasztalásig – nem valóságos. Nem-valóságosak mivel pillanatról pillanatra változnak. Az Atman soha nem változik.

Az Atman a legmagasabbrendű, örökkévaló, oszthatatlan, tiszta tudat, a kettőség nélküli Egy. Szemléelője a gondolkodásnak, intellektusnak és egyéb képességeknek.

Különbözik úgy a finom-, mint durva-anyagítól. Ő az igazi én, a benső lét, legmagasabbrendű és örökkévaló boldogság.

Ily módon különbözteti meg a bölcs a valóságot a nem-valóságostól. Leleplező meglátása az igazságot észleli. Tulajdon Atmanát osztatlan tudatként ismeri föl. Ment a nem-tudástól, szenvedéstől, és közvetlenül részesül a béke üdvösségében.

Ha az Atman, a kettősség-nélküli egy szemlélése a Nirvikalpa Samadhi révén el-
éretett, örökre megoldódnak a nem-tudás kötelékei. Én, te, emez, amaz – ily gondol-
latok, az elkülönültség képzetei a szellemi tisztátalanság szülöttei. De ha az Atman
szemlélése – a magasabbrendű absolutum, a kettősség-nélküli Egy – a Samadhiban
megvalósul, eltűnik az elkülönülés észlelése. A szemlélő örökre birtokolja a valósá-
got.

+

A kereső, a nyugalom, az önuralom, a szellemi egyensúly és megelégedettség
birtoklója, odaadóan gyakorolja az Atmanban való elmerülést. Ily módon tűnni fog
az. elkülönültség érzete, amely a nem-tudás sötétségéből jut felszínre. Eltérítő gon-
dolatok hiányában, önös elképzelésektől menten lehetségessé válik a Brahmannel
való azonosulás.

A tanultak ismételtetése nem vált meg a világtól. Ha azonban a külső világ, az érzékek, a gondolkodás és az én a Samadhi révén belémerültek az Atman tiszta tudatába, megszűnt a világ minden kötöttsége.

Az egyedülvaló Atman többszörösként mutatkozik külső burkai különbözősége következtében. Ha e nem-valóságos burkok mellőztek, csak az Atman létezik. A bölcs ezért törekedjék a Nirvikalpa Samadhi megvalósítására, melyben a burkok tudatában fölözlanak. Brahman iránti odaadás következtében magad is Brahmáná válsz. Brahman felől meditáló tanítvány odaadása következtében Atmánná válik.

Az Atman való természete igen szubtilis. A durva-anyagi gondolat fölfogni nem képes. Csak a Samadhi állapotában tapasztalható, amelyet ama nemes lelkek valósíthatnak meg, akiknek gondolatai tiszták, és bírják a szellemi megkülönböztetés képességét.

Mint az arany, mely tűzben fölolvastva, megtisztulva nyeri vissza, igazi természetét, úgy tisztul meg a gondolat szerve az idegen anyagoktól, mint sattva, rajas és tamas, és azután eléri Brahmant.

Ha a gondolkodás szüntelen meditáció révén megtisztulva betér Brahmanba, bekövetkezett a Samadhi állapota. Nem létezik ebben kettősség érzete. Brahman osztatlan üdve átélhető.

A Samadhiban nincsenek vágyak, és az ember fölött nem uralkodik a karma törvénye. Brahman megnyilvánult, bensőleg, külsőleg, mindenhol és minden időkre – anélkül hogy külön erőfeszítésre volna szükség.

Százszorta jobb Brahman igazságai felől gondolkodni, mint azokról csupán az írások útján értesülni. De százezerszer jobb ennél is a Brahman felől való meditáció. De a legfőbb jó a Nirvikalpa Samadhi.

E Samadhiban – és semmilyen más állapotban – nyilvánul meg Brahman valódi természete tisztán és világosan. Minden más állapotban többé-kevésbé csapongnak a gondolatok.

Időzz ezért állhatatosan, teljes tudatoddal az Atmanban, uralkodj érzékeiden és nyugtasd el gondolataidat. Valósítsd meg a Brahmannel való egységet, és vess véget a nem-tudásnak, melyet a maya kezdet nélküli idők óta ápolt.

+

A Brahmanhoz vezető úton az első lépések: beszéd feletti uralom, fölösleges ajándékok visszautasítása, világi vágyakról és megtiszteltetésekről való lemondás, Brahman iránti állhatos odaadás. Állhatatos odaadás következtében könnyű az érzékek megzabolázása. Az érzékek fölötti uralom segítségével könnyű a gondolatok elnyugtatása. A gondolatok megzabolázása következtében föloszlik az én-gondolat.

Ily módon részesül a yogi Brahman üdvének örömében. Igyekezz tehát teljes szívedet Brahman szolgálatában állítani.

A megkülönböztetés erejével uralkodj gondolkodásodon. Minden akaratod vedd latba a cél érdekében. Merülj el a végtelen Atmanban és részesülsz a legmagasabbrendű békesség áldásában.

A test a vitális erő, az érzékszervek, a gondolatok, az intellektus és az én az Atman burkai. Ha az ember e burkok valamelyikével azonosítja magát, fölveszi a burok természetét és jelenségét.

Mihelyt az azonosítás megszűnik, könnyedén válik el a meditáló e buroktól és átéli az örökkévaló boldogságot.

Belső és külső erőfeszítés szükséges a burkoktól való megszabaduláshoz, és e gyakorlatot csak az végezheti sikerrel, aki megvalósította a vágytalanságot. A szenvedélyektől ment sikerrel gyakorolhatja a belső és külső önmegtartóztatást.

A külső kötöttség az érzékszervek tárgyaihoz való ragaszkodás. a belső kötöttség az önvaló azonosítása az énnel, és a sokféle gondolatformával. Csak a vágytalan képes, csak a Brahman iránti odaadás képes e kettőtől megszabadulni.

Tudnod kell, hogy az embernek a vágytalanság és megkülönböztetés annyira szükségletei, mint madárnak a két szárnya. Ezek hiányában az ember nem érhet föl ama csúcsra, ahol az élet nektárja terem.

A vágytalan megvalósíthatja a Samadhit. Samadhi megvalósítása biztosítja a megvilágosodást. A megvilágosodott szív ment minden kötöttségtől. És a megszabadult élvezheti az örökkévaló üdvösséget.

Az önuralommal rendelkező számára a vágytalanság jelenti a boldogság egyedüli forrását. Ez összekötve az Atman tiszta fölismerésével teszi az embert valóban függetlenné mindentől. Az örökifjú megszabadulás örömének ez a kapuja. Gyakorold ezért a belső és külső függetlenséget, és állandósul kapcsolatod az örökkévaló Atmannel.

Mellőzd az érzéki vágyak mérgét – halálotat jelenti. Ne büszkélkedj kasztbeli hovatartozásoddal, családoddal és társadalmi helyzeteddal. Kerüld minden önzést. Szabadulj meg a tévedéstől, mely szerint azonos vagy testeddel, vagy bármely burkával. Ezek mind nem-valóságok. Tartsd az Atmant állandóan tudatodban. Önvalód a valóságban: Brahman a szemlélő, a gondolkodáshoz nem kötött, a kettősség-nélküli Egy, a legmagasabb rendű valóság.

Egyetlen célodra, Brahmanra irányítsd gondolataidat. Ne engedd, hogy érzék-szerveid kifelé forduljanak. Kényszerítsd azokat a központban maradásra. Tested tartsd kiegyenesedve, de ne pazarolj fönn tartására gondolatokat; merülj el azonban tökéletesen Brahman szemléletében, és tapasztald, hogy te és Brahman egyek. Igyál e nektárból, melynek forrása soha nem apad el. Mit érnek a világ dolgai? Az üdvösséghez nincsen semmi közük.

Ne engedd gondolataidat elkalandozni Brahmantól. Rajta kívül minden más szenvedést-okozó. Meditálj az Atman felől, mert ennek természete maga az üdvösség. Ez a szabadulás útja.

Az önvilágító, a mindeneket szemlélő Atman, mindenkor jelen van szívedben. Ez az Atman túl van minden nem-valóságoson. Ismerd föl tulajdon önvalódként, és meditálj szüntelenül felőle.

Állandó kapcsolatot tarts fönn az Atmannel; ne engedd, hogy gondolataid eltérítsenek. Minden bizonnal tapasztalni fogod ily módon, hogy az Atman, a te valóságos természeted.

Ragaszkodj erősen az igazsághoz: te vagy az Atman. Mellőzd vége az azonosulást az énnel és burkaival. Legyél teljesen részvétlen irányukban, mintha összetört agyagkorsók volnának. Megtisztított gondolkodásod irányuljon állhatatosan az

Atmanra, a csöndes szemlélőre a tiszta tudatra. Tégy erőfeszítéseket, hogy gondolkodásod megnyugodjék. Végül is közvetlenül szemlélheted a végtelen Atmant.

+

Meditációd során szemlélj az Atmant, mint osztatlant és végtelent; olyan az mint levegő, amely mindeneken áthatol. Ismerd föl testedtől különbözőnek, érzékeidtól különbözőnek, a vitális erőtől, a gondolatoktól és éntől különbözőnek. A korlátozottságok csupán nem-tudásunk következtében jelentkeznek.

A levegő mindenkor egyforma, nem sokszoros, bárha száz különböző nagyságú, és különböző anyagú edényt is tölt meg. És ilyen az Atman, bárha látszólag korlátozák gondolkodás és én. A teremtőtől a jelentéktelen fűszálig nem mások mint Atman különböző nevei és formái. Nem mások mint lényegtelen jelenségek. Meditálj ezért az egyetlen valóság, a végtelen Atman felől.

Az Atman a valóság forrása. A világ jelenségeit csak elvakított szemeink látják; a fölismerés derengésekor az Atman mint maga a lét nyilvánul meg, és az elkülönült világmindenség eltűnik. Tévedés rabjaként tartod a kötélcsomót kígyónak; az igazságot fölismerve látod, hogy nem kígyó, de kötélcsomó hever előtted. És ilyenformán a világmindenség sem más mint az Atman.

+

Én, az Atman vagyok Brahman. Én vagyok Vishnu és Shiva is. Én vagyok a világmindenség. Rajtam kívül semmi más nem létezik. Belül és kívül is én lakozom. Elöl és hátul is én vagyok. Dél és Észak is én vagyok, és én vagyok Zenit és Nadir.

Hullám, hab, örvény – való természete szerint víz. És hasonlóképpen: a test és az én nem mások mint tiszta tudat. Lényegében minden tudat, tisztaság, üdvösség.

A világ, melyet látunk, melyről szólunk, amely felől gondolkodunk, nem más mint Brahman. Brahman túl van maya Birodalmán. Korsók, lábasok és edények nem mások mint amiből formáltattak: agyag. Az ember iszik maya borából és révületében különbözőeknek látja a dolgokat. És ezért így beszél: „te” és „én”.

Az írás így tanít: „végtelenség ott van, ahol mást nem látunk, hallunk és tudunk”. Nincs kettősség.

Én vagyok Brahman a folttalan, oszthatatlan, határtalan, mozdulatlan, változatlan. Nincs külsőm és belsőm. Csak magam létezem. Én vagyok a kettősség-nélküli egy. Mi más volna még tudásra érdemes? Én vagyok Brahman. Brahman ez a világ és dolgai. Az írások szerint Brahmanon kívül semmi nem létezik. A megvilágosodottak megtagadják a világi kötöttségeket.

Mondj le minden testi örömről és földi reménységről, miközben nem azonosítod magad többé durva-anyagi testeddel. Ezután ne azonosítsd magad finom-anyagi testeddel sem. Észleld magad vagy Brahman, az örökkévaló üdvösség, akinek magasztosságáról az írások beszélnek. Így élhetsz Brahmannel egyesülten.

Mindaddig amíg az ember halandó testében él tisztátalan marad, és tartania kell ellenségei támadásától. Betegség, halál és újraszületés tartják rettegésben. Viszont ha az Atman, a tiszta és változatlan, a jóság teljessége felől meditál, szabadulhat minden gonosztól. Ezt az igazságot is közlik az írások. Mellőzd a tévedést: az azonosulást a burokkal, amilyen az én és a többi, melyek az Atmant elborítják. Ily módon csak Brahman marad, a legmagasabbrendű, a változatlan, a kettősség-nélküli Egy.

Ha a gondolkodás tökéletesen belémerült a legmagasabbrendű létbe, az Atmanba, Brahmanba, az abszolútba, akkor eltűnik a jelenségek világa. Léte immár nem több, mint üres szó.

A jelenségek világa fantom. Csupán egyetlen valóság létezik, amely hasonlatos a tenger áradásához, amelyben föloldódik minden jelenség. Ez a valóság változatlan és alakot nélkülöző. Hogyan is lehetne fölosztani?

Sem szemlélő, sem szemlélés, sem szemlélt nem létezik valójában – csupán az egyetlen valóság. Hogyan is lehelne fölosztani?

Tévedésünk okai abban föloldódnak, eltűnnek miként sötétség a fényben. Ez a legmagasabbrendű, az abszolút, a kettősség-nélküli Egy. Hogyan is lehetne fölosztani?

Csupán egyetlen valóság létezik, az Egység mint olyan. Ez föl nem osztható. Ha a többszörösség igaz volna és nem csak látszólagos, hogyan volna csak az álomtalan alvás állapotában tapasztalható?

Ha ráébredtünk az örökkévaló Atmanra, a legmagasabbrendű tudatra, a világmindenség nem létezik többé. Tapasztalható a megkülönböztetéseken és föloszthatóságon túli Brahman. Soha, sem múltban sem jelenben, sem jövőben nem azonos a kötélcsomó a kígyóval.

Az írások magyarázzák, hogy ez a relatív világmindenség csak jelenség. Az abszolútum nem osztott. Az álomtalan alvás állapotában a világ is eltűnik.

Tévedésünk vetíti a világmindenséget Brahmanra. A bölcs azonban fölismeri, hogy ez a világmindenség nem bír elkülönült létezéssel, de azonos alapokáival, Brahmannel. A kötélcsomó jelentkezhethet kígyó képében; kötélcsomó és kígyó látszólagos azonossága azonban csak addig áll fenn, amíg tévedésünk tart.

A látszat gyökere a durva-anyagi gondolkodásban rejlik. Ha ezen túljutottunk el kell tűnjék. Merülj el tehát az Atman, a valóság, legbensőbb lényed szemléletében.

A bölcs, akinek gondolatai Brahmannel egyesültek, fölismeri az osztatlan lényeket szívében. Brahman túl van szavakon és gondolatokon. Ő a tiszta, örökkévaló tudat, az abszolút üdvösség. Nem mérhető és semmivel össze nem hasonlítható. Mindenkor szabad, tevékenység nélküli, mint a menny oly határtalan, oszthatatlan és abszolút.

Ha gondolataink tökéletesen egyesültek Brahmannel, fölismerjük osztatlan lényegét szívében. Brahman túl van okon és okozaton, ő maga a gondolatokon túli valóság. Örökké egyforma és túl van a fogalomalkotáson. Lényegét az írások magyarázzák és bennünk az én-gondolat révén nyilatkozik meg.

Ha a gondolat szerve tökéletesen egyesült Brahmannel, a bölcs osztatlanul észleli Brahmant szívében. Brahman nem ismer öregedést és halált. Ő maga a kezdet nélküli és örökkévaló valóság. Hasonlatos parttalan víztükörhöz. A gunák játékán túl van az Egy, az Örökkévaló tökéletes, nyugalomban.

Időzz a valóságos léttel való egyesülés állapotában és ismerd föl az Atman végtelen gyönyörűségét. Menekülj a világ kötöttségeiből, az enyészet szagától. Feszítsd meg minden erőddel a szabadulás érdekében. Nem hiába, születted, ha így cselekszel.

Meditálj az Atman, igazi lényegiséged felől, amely ment a burkoktól, határoltságoztól, és észleld. a végtelen létet, fölismerést és üdvösséget, a kettősség-nélküli Egyet. Ezután menekülhetsz a születés és halál körforgásából.

Múltbeli cselekvések okozatai zárják a bölcset testébe. De részére az csupán jelenség, olyan mint az árnyék. És ha azután elválik megmerevedett testétől, nem kell többé másikat feloltenie.

Tapasztald Atmant az örökkévaló tiszta tudatot, az üdvöt. Válj el teljesen a testi buroktól, amely nehézkes és lusta. Váladékaira gondolva utálat tölts el.

A bölcs Brahman tüzével pusztítja el nem-tudását. Atman tapasztalása ily módon lehetséges, a tiszta tudat és üdvösség így elérhető. A tehén vonakodás nélkül tűi, hogy koszorút akasszanak nyakába. A Brahman ismerője közömbös sorsa irányában, mert tudja hogy az múltbeli cselekvések eredménye. Gondolati Brahmanba merültek. A Brahman ismerője megvalósította az örökkévaló boldogság állapotát.

Vágy és kívánságok nem kötik többé anyagi testéhez. Szívben az Atman üdvét tapasztalni, a külső világban Atman végtelen boldogságát, átélni a yogi jutalma, ha elérte a tökéletes fölszabadulást.

A szenvedélymentesség, gyümölcse a megvilágosodás; a megvilágosodás gyümölcse a vágyak megszűnése. A vágyak megszűnésének gyümölcse az Atman üdvösségének tapasztalása az örökkévaló bölcsesség.

A kezdeti lépések érdektelenek, ha nem járod végig az utat. Vágytalanság, legmagasabbrendű megelégedettség és összehasonlíthatatlan üdvösség természetesen következnek egymás után.

Ismert tény, hogy a megvilágosodás gyümölcset a szenvedések megszűnése képezi. Nem-tudás következtében követjük el a gonosz tetteket. De hogyan is követhetnénk el gonosz tetteket, ha fölébredt bennünk a megkülönböztetés képessége?

A megvilágosodás következtében elfordulunk a gonosztól és nem valóságostól. Az ezekhez való ragaszkodás a nem-tudás következménye.

Hasonlítsd össze ama két embert, akik közül az egyik ismeri a délibábot, a másik nem. Az első elfordul a tévképzettől, a másik gyönyörűségét leli abban. A fölébredtet nem csábítja többé a jelenségek világa – ez a jutalma.

Szívedben vágd el a nem-tudás csomóját, és menten megszűnik a világi javak utáni vágyakozás. Létezhet-e ezután olyasmi e világon ami eltéríthetne?

Ha vágyak tárgyai vonzerővel nem bírnak, a lemondás akkor tökéletes. Ha én-gondolat már nem létezik, a fölismerés akkor tökéletes. Ha a gondolkodás Brahmanba merült, a személyes én visszavonulása akkor tökéletes.

A Brahman tudatába merült megszabadult az objektív világ erőszakos tirannizmusától. Mások örömeit oly részvétlenül szemléli, mint gyermek vagy álomból ébredt ember nevetséges álombeli vízióit. A világ tudatos szemlélője ráébred a jelenségek világának álomszerű voltára. Soha nem múló érdemek gyümölcseinek élvezője az ilyen ember, valóban áldott az ilyen, és érdemes a tiszteletre.

Az önuralommal rendelkező megvalósíthatja az örökkévaló üdvösséget. Brahmanba merülten tapasztalja a cselekvéseken túli változásoknak ki nem tett valóságot.

A megvilágosodás állapotát így ismertetik az írások: Atman és Brahman egységének szüntelen tudata, amikor Atman azonosítása a burkokkal megszűnt. Minden kettősség fogalma eltűnt. Ily tudatban időtől neveztetik megvilágosodottnak.

A megvilágosodás állapotában időző már ebben a létformában szabad. Üdvössége végtelen. Szinte megfélekedezik e világ jelenségeiről.

De annak ellenére, hogy gondolkodása Brahmanba merült, tökéletesen éber marad, természetesen mentes az éber-állapot nem-tudásától. Tudatos, de tökéletesen vágytalan. Az ilyen ember már ebben a testetöltésben szabadnak nevezhető.

Annak ellenére, hogy testében él, azt nem tekinti különbnek, mint árnyékát. Nem nyugtalanítja többé az „én” és „enyém” gondolata. Ezek az ismérvei az olyan embernek, aki már ebben a létformájában szabad.

Nem okoz néki örömet ha múltjában kutathat. A jövő képe sem érdekli. A jelene irányában részvétlen. Ilyen ama ember, aki már e létformájában szabad.

Jó és gonosz részére mintha nem léteznének. És bárha tárgyak és személyek különbözőnek tűnnek, az ilyen ember mindenenket az egyformaság szemszögéből szemlél. Mivel mindenekben Brahmant lát. Ilyen az ember, ha már e létformájában elérte a szabadságot.

Sorsa lehet jó vagy rossz, semmi nem érinti. Az ilyen ember e létformájában szabadnak nevezhető.

Gondolatai szüntelenül az isteni üdvösséget élvezik, és nem tesznek különbséget külső és belső között. Az ilyen ember már e létformájában szabad.

Az élet tovaszál: ő részvétlen szemlélőként tapasztalja. A testtel érzékszervekkel és egyébekkel nem azonosítja magát. Ezek az ismérvei az olyan embernek, aki már e létformájában szabad.

Az írások eleven szavai segítségével valósította meg Brahmannel való egységét; újraszületnie immár nem kell. Az ilyen ember már e létformájában elérte a szabadságot.

Soha nem azonosítja magát testével és érzékszerveivel. A tulajdon nem bír rá nézve vonzerővel. Erről ismerhető föl az olyan ember, aki már e létformájában elérte a szabadságot.

Érzékfeletti látása révén fölismerte hogy az ember és Brahman, vagy Brahman és a világmindenség között nincsen különbség. Mivel Brahmant mindenkben szemléli. Az ilyen ember érte el már e létformájában a szabadságot.

Szentek tisztelik, gonoszak bántják – érzelmei nem változnak. Erről ismerhető föl az olyan ember, aki már e létformájában elérte a szabadságot.

Folyók torkollanak a tengerbe, de a tenger mozdulatlan marad. Érzékszervek tárgyai hatolnak gondolkodása szervébe, de a szabad közömbös marad irányukban. Mivel az egyetlen valóság tudatában időzik. Ő valóban szabad már ebben a létformájában.

+

Brahman valóságának fölismerője nem ismerheti a világ kötöttségeit. A kötöttségek észlelője nem ismeri Brahmant. Nem-tudásban él és rabja érzékeinek.

Brahman föllelőjéről már nem mondhatjuk, hogy erős benyomások következményeképpen és régi szokások révén, múltbeli vágyak miatt ragaszkodik érzékei tárgyaihoz. Vágyai és hajlamai ugyanis kialudtak, éppen mivel Brahmannel való azonosságát fölismerte.

Érzéki vágyat anyja iránt szenvedélyes ember sem érez. És hasonlóképpen Brahman ismerője mentes a világ utáni vágyakozástól.

Az írások tanítják, hogy a meditációba merült is tudatában van a külvilágnak, ama hajlamai következtében melyek korábbi életmódjából fakadnak. E hajlamok azonban önmaguktól szűnnek meg.

Ameddig az ember örömet és bánatot tapasztal, korábbi hajlamai fönmaradnak. Minden okozatnak oka van. Ok nélkül okozat nem létezik.

Az álomból fölébredett álombeli cselekedetei semmivé válnak. A fölismerésre ébredt, Brahmannel azonosult számára milliónyi inkarnáció okai válnak semmivé.

Álomban jót és rosszat vihet végbe az ember, ilyen, álmok azonban sem mennybe sem pokolba nem juttathatnak. Az Atman mindenkor szabad és tiszta, és miként a levegő megfoghatatlan. Az Atmant megvalósító végleg szabad, azaz nem kötik múltbeli, jelenbeli és jövőbeli cselekedetei. Korsóbazárt levegőt nem érinti a bor szaga. Az Atmant nem érintik az őt körülvevő burkok tulajdonságai.

A tanítvány:

Megértem, hogy a megvilágosodás elérése után az Atmant már semmi cselekvés nem érintheti. De mi történik ama cselekedetekkel, amelyek a fölismerés hajnala előtt történtek? A fölismerés ezek hatásait nem változtathatja meg. Kilőtt nyíl nem téríthető már el céljától.

Amennyiben tévedésből tigrisnek tartva egy tehenet arra lövök, a nyíl nem áll meg ha tévedésre rádöbbenek, és eltalálja a tehenet.

A mester:

Igazad van. Múltbeli cselekedetek hatalmasak, amennyiben hatásuk már megkezdődött.

Megvilágosodott lelkek esetében is kifejtik hatásukat a tapasztalat síkján. A fölismerés tüze a jelen és jövő karmáját égeti el, és elpusztítja a múltbelit is ha hatása még nem kezdődött el. Viszont az olyan embert, aki Brahmannel való azonosságát már fölismerte valójában mi sem érinti. Az ilyen ember Brahmannel, az Eggyel, a tulajdonságoktól menttel egyesült.

A szemlélő az Atman tudatában él. Brahmannel való azonosságát megvalósította. Brahman tiszta. és ment minden tulajdonságtól, melyek a durva-anyagi és finom-anyagi burkok sajátjai. Múltbeli karma e burkokhoz tartozó. Ezért nem érinthetik a szemlélőt. A fölébredett végleg megszabadult az álom látszatvilágától.

A fölébredett nem azonosul már álomtestével, álomcselekedeteivel, vagy álma tárgyaival. Fölébredésével önmagára ébred. Már nem hisz az álomtárgyak valóságában, tehát nem igyekszik azokat megszerezni. Ha kívánná még az álombeli tárgyakat, úgy nem volna fölébredettnek nevezhető.

Hasonlóképpen a Brahman fölismerésére ébredt, aki az örök Atmannel való egyesülésben él, e valóságon kívül mást nem lát. Minden bizonytalanságra van még táplálékra amíg él, hogy testét fönntarthassa. De az ilyen aktusok alapja a megszokás, az emlékezet. Álombeli cselekedetekhez hasonlíthatóak, amelyekre emlékezünk.

A testi születés tehát a karma következménye: mondhatnánk ezen az alapon, hogy a múltbeli cselekedetek csak a testet érintik. Az Atman kezdet nélküli. Nem a karma gyümölcseként született. Ilyen formán az olyan elképzelés, amely szerint a karma érinthetné, hamis.

Az írások világosan leszögezik: az Atman „nem – született, örökös és ment az enyészettől”. Hogyan is érinthetné a karma az olyan embert, aki az Atman tudatában él? A múltbeli cselekvések következményei az olyan embert érinthetik csak aki testével azonosítja magát. A megvilágosodott azonban tudja, hogy ez az azonosítás téves. Ezért a karma nem érintheti.

De a gondolat, hogy múltbeli karma a testet érinti, szintén tévedésen alapszik. Hiszen a test nem-valóságos: Hogyan volna lehetséges nem valóságos születése, vagy nem-született halála? Cselekedetek hogyan érinthetnek olyan valamit, ami a valóságban nem létezik? A fölismerés fényében tűnik a nem-tudás, és valamennyi kihatása. A tudatlan kérdezheti: Ha ez igaz, hogyan létezhetik továbbra is egy megvilágosodott teste? Az írások szerint a test fönmaradását múltbeli cselekedetek okozzák – viszont ez a magyarázat a tudatlanok értelmi képességéhez mért. A kérdést nem a megvilágosodott szemszögéből válaszolják meg.

+

A megvilágosodott szemszögéből tekintve Brahman mindenekben létezik – a kezdet- és vég nélküli, a mérhetetlen, a változatlan, a kettősség-nélküli Egy. Brahmanban nem létezik különbözőség maradéka sem.

Brahman tiszta lét, tiszta tudat, örökkévaló üdvösség. Túl van minden cselekvésen; Kettősség-nélküli Egyben nem létezhetik különbözőség.

Brahman a legbenső tudat, mindenütt jelenvaló és végtelen. A kettősség-nélküli Egy. Brahmanban nem létezik különbözőség.

Brahman ki nem kerülhető, mivel mindenhol jelenvaló. Brahman meg nem ragadható, mivel érzékfeletti. Át nem fogható, mivel maga fog át mindeneket. Ő a kettősség-nélküli Egy. Benne nem létezhet semmi különbözőség.

Brahman rész-nélküli és ment minden tulajdonságtól. Abszolút, folttalan, kettősség-nélküli Egy. Brahmanban nem létezik különbözőség.

Brahman meghatározhatatlan, szavakon, gondolatokon túli, kettősség-nélküli Egy. Brahmanban nem létezhet különbözőség.

Brahman maga a valóság. Önvilágló, tiszta, abszolút tudat, semmihez nem hasonlítható, kettősség-nélküli Egy. Brahmanban nem létezhet különbözőség.

A szellemi keresők, a tártszívű lelkek, a vágytalanok, a kötöttségektől mentesek, a nyugalmasak, az önuralommal rendelkezőek tapasztalhatják Brahman magasztos, valóságát, egyesülhetnek vele, és elnyerhetik a legmagasabbrendű üdvösséget.

Gyakorolnod kell tehát a megkülönböztetést, hogy megvalósíthasd Brahman valóságát. Tapasztald az Atman valóságos természetét, az üdvösség teljességét. Mel-

lőzd a tévedéseket, gondolkodásod gyümölcseit. Szabaddá és megvilágosodottá így válhatsz, és áldott lesz életed.

Nyugtasd el tökéletesen gondolataidat és térj be a Samadhi állapotába. Szemléleted így megtisztul és Atman igazsága megnyilvánulhat. Tanítód megismertette veled Brahman igazságát, amint az az írásokban kinyilatkoztattatott. A te feladatod eme igazság megvalósítása. Szíved kétségei csak ily módon szüntethetőek meg.

+

Miképpen győződhetsz meg arról, hogy mentes vagy a nem-tudástól, hogy az Atmant, az abszolút tudatot, az örökkévaló üdvösséget megvalósítottad? Az írások szavai tulajdon értelmed és tanítód magyarázatai meggyőzhetnek. Az egyetlen bizonyíték azonban csak a közvetlen tapasztalás lehet.

Kötöttség és szabadság, kielégültség és nyugtalanság, egészség és betegség személyes tapasztalás kérdése. Te ismered magadat és körülményeidet? Mások legföljebb megközelíthetik az igazságot. Tanító és írások fölkelthetik a szellemi képességeket, de a bölcs tanítvány saját tapasztalata révén éri el a szabadulást, a megvilágosodást.

Törekedj közvetlen tapasztalásra. Önmagadban valósítsd meg az istenséget. Ismerd föl az Atman és önvalód azonosságát, érd el a tökéletességet. Összpontosítsd gondolataidat, és időzz az Atman tudatában.

A Vedante következetessége így hangzik: Brahman minden – az a világmindenség és valamennyi lény. A szabadság nem más, mint a Brahman osztatlan igazságában élni.

A tanítvány figyelmesen hallgatta mestere szavait. Megtanulta a legmagasabbrendű igazságot, melyet az írások közölnek, és meggyőződését alátámasztotta tulajdon ítélőképessége. Ezután visszavonta érzekeit a jelenségek világától és gondolati az Atmanra összpontosultak. Teste eközben mozdulatlan maradt, mint kőszobor.

Gondolatai tökéletesen elmerültek Brahmanban. Egy idő múlva mindennapi tudatára ébredt és kitörő örömmel így nyilatkozott: Az én eltűnt; tapasztaltam Brahmannel való azonosságomat; a vágyak immár nem uralkodnak rajtam. Mentés vagyok a nem-tudástól, és nem tartom már valóságosnak a világmindenséget. Mivel volna mérhető az öröm melyet átélek? Mivel volna összehasonlítható? Nem ismerek mást mint határtalan boldogságot!

Brahman tengere nektárral telített, az Atman örömeivel. A kincset, amelyet ott találtam, szavakkal leírni, nem tudom. Gondolatokkal meg nem közelíthetem. esőcseppként hulltam a tengerbe, Brahman végtelenségébe. A csepp föloldódott a tenger vizében, én egyesültem Brahmannel. Atman örömeiben időzöm tehát, bárha testemben továbbélek.

Hova lett a világmindenség? Ki vette el? Elmerült valamiben? Röviddel ezelőtt még létezett. Most azonban nincsen. Valóban csodálatos mindez!

Itt van Brahman tengere, a végtelen boldogság. Vonzalom és taszítás immár nem létezik számomra. Hiszen Brahmanon kívül semmi sem létezik.

Végérvényesen tisztában vagyok azzal, hogy magam vagyok az Atman, akinek természete örökkévaló boldogság. Nem látok, és nem hallok egyebet. Nem ismerek semmi olyasmit ami tőlem különböző volna.

+

Leborulok a nagy lélek, a mester előtt. Te ment vagy a kötöttségektől, és legnagyobb vagy a bölcsek között. Megtestesítője vagy az örökkévaló üdvösségnek. Irgalmad hatalmas, mint a tenger.

Szemeid részvétellel tekintenek rám. Tekinteted holdsugárhoz hasonlatos, és felüldíti halandó lényemet. Vigasztalom születés és halál körforgásában. E pillanatban átélem kegyelmed ajándékát.

Valóban áldott vagyok. Elértem életem célját. Az újraszületés sárkánya többé meg nem ragadhat. Részesültem a végtelen gyönyörében. Fölismertem való természetemet, és mindezt irgalmadnak köszönhetem!

Valóban áldott vagyok! Elértem életem célját. Az újraszületés sárkánya többé meg nem ragadhat. Részesültem a végtelenség gyönyörében tudatára ébredtem való természetemnek, és mindezt kegyelmednek köszönhetem!

Misem láncol e világhoz. Fizikai testemmel immár nem azonosítom magamat, nem vagyok azonos gondolkodásom szervével sem. Magam vagyok az Atman – a halhatatlan. Az Atman vagyok – a végtelen, a tiszta, az örökös béke.

Nem vagyok azonos a tettek elkövetőjével, sem a tettek következményeinek learatójával. Túl vagyok a változásokon. Természetem a tiszta tudat. Abszolút valóság és örökkévaló jóság vagyok.

Nem én látok, hallok, szólok, cselekszem, szenvedek vagy élvezek. Én az Atman vagyok, az örökkévaló, mindenkor létező, a cselekvéseken túli, a határtalan és kötetlen – semmi más mint tiszta és végtelen tudat.

Nem vagyok ez, vagy amaz, minden dolgok kinyilatkoztatója vagyok. A legmagasabbrendű, az örök tisztaság vagyok. Nem létezem kívül, vagy belül, Brahman vagyok a kettősség-nélküli Egy.

A kezdet- és vég nélküli, semmivel össze nem hasonlítható valóság vagyok. Nincs részem az „én” és „te” tévedésében. „Ez” vagy „amaz” fogalmai számomra nem léteznek többé, mert magam vagyok Brahman, a kettősség-nélküli Egy, a végtelen üdvösség, az örök és változatlan igazság.

Magam vagyok mindenek menedéke. Elpusztítok minden bűnt és tökéletlenséget. Tiszta és oszthatatlan tudat vagyok. Szemlélője vagyok mindenkinek. Senki nem uralkodik rajtam. Ment vagyok az „én” és „enyém” fogalmaitól.

Atmanként létezem minden lényben, minden belső és külső jelenségek okaként. Magam vagyok aki örül, és egyben magam vagyok az öröm tárgya is. A nem-tudás napjaiban úgy véltem, hogy elkülönültségem valóságos. Most tudom, hogy én vagyok minden.

Bennem van az oszthatatlan öröm óceánja. Maya szele játszik e fölött, megteremtve és fölösztatva a világ jelenségeit.

A nem-tudás rabságában sínylődő emberek azt hiszik, hogy testi és szellemi forma börtönében létezem. És hasonlóképpen osztják föl az időt, az állandót, évekre és évszakokra.

De mindegy, hogy mivel borítják a balgák a valóságot; az változatlan marad. A délibáb tengere nem képes benedvesíteni a sivatagot.

Miként a levegő, én is színezhetetlen vagyok. Miként a nap én is különböző vagyok a leleplezettektől. Mint a szikla, szilárd, mint a tenger végtelen vagyok.

Az eget nem szoríthatják határok közé a fellegek. Testem hasonlóképpen nem jelenti határomat.

Hogyan is érinthetnének az éber álom, és álomtalan alvás állapotai? Mindezek a test tapasztalatai.

Külső formám keletkezik és tűnik. Cselekszik és learatja a cselekvések gyümölcsseit. Öregszik és meghal; én azonban halhatatlan vagyok.

Nem ismerem a vágyakozást, sem annak megszűnését. Mivel mindenkor ugyanaz vagyok, és oszthatatlan. Miként is cselekedhetnék az aki örökkévaló, mindeneket átfogó, tökéletes és végtelen? Mi után vágyakozhatnék?

Nincsenek szerveim, alakom és gondolataim. Változás tehát nem érinthet. Magam vagyok az üdvös és osztatlan tudat. Hogyan is ismerhetnék jó, vagy gonosz cselekvést? Az írások tanítják, hogy az Atmant nem érinti sem jó sem rossz.

Az ember merőben különbözik árnyékától. Ami az árnyékot érinti, az igaz valóját nem érintheti.

A szemlélt tárgy tulajdonsága nem befolyásolhatja a szemlélőt, aki ettől függetlenül létezik. A tárgyak sem befolyásolhatják ama fényforrást amely azokat megvilágítja.

A nap tanúja a történéseknek, de azoktól merőben különbözik. A tűz elégeti a tárgyakat, de azoktól merőben különbözik. A kötélcsomó tévesen kígyónak tartatik, de ettől függetlenül mégiscsak kötélcsomó marad. És hasonlóképpen magam is a változatlan Atman vagyok, a tiszta tudat, amely merőben különbözik a látszólagos formától.

Nem én vagyok a cselekvő és másokat sem én bírok cselekvésre. Nem én vagyok a tapasztaló, és másokat sem én készítem tapasztalásra. Nem én látok, és másokat sem én teszem erre képessé. És az önvilágító, érzékfeletti Atman vagyok.

A nap tükröződik a vízben. Ha a víz mozdul, a balga úgy véli, hogy a nap mozgult meg. Az Atman a fizikai és mentális testben tükröződik. A test mozdul és cselekszik, és a balga úgy véli „én cselekszem, észlelek és halok meg”.

Ez a test élettelenül hullhat vízbe, vagy a talajra. Engem ez nem érint. A korszó belsejébe zárt levegőt nem érinti, ha széttörik a korszó.

Cselekedni, örülni, szomorkodni, szabadnak lenni, vagy kötöttségeken vergődni, mindez az intellektus különböző állapota. Semmi közük az Atmanhoz, a Brahmanhoz, az absoluthoz, a kettősség-nélküli Egyhez. És ha maya százezernyi formát ölt is – mi közöm nékem mindehhez, ha magam azokkal nem azonosítom? Felhő az eget be nem szennyezheti.

Ez az egész világmindenség – mayától kezdődően a legkülsőbb formáig – nem más mint Brahman árnyéka. És én vagyok ez a Brahman, a kettősség-nélküli Egy, a kezdet és vég nélküli.

Én vagyok Brahman, mindenek alapja. Én nyilatkoztatom ki a dolgokat, én ruházom föl azokat formákkal, de engem semmi nem érinthet. Én magam vagyok örökévaló, tiszta, változatlan és abszolút.

Én Brahman vagyok, mindenek alapja, a kettősség-nélküli Egy. Maya a megsokszorosodott velem együtt eltűnik. Túl vagyok fogalmakon és gondolatokon –

lényegisége vagyok a dolgoknak: Az igazság vagyok, a fölismerés. Végtelen vagyok, az abszolút üdvösség.

Túl vagyok cselekvéseken – a valóság vagyok amely változatlan. Mentés vagyok résztől és formától. Semmi nem tartalmazhat engem, mivel magamban létezem, én a kettősség-nélküli Egy.

Én vagyok a világmindenség lelke. Minden vagyok és egyben mindenk felett álló. Én vagyok a kettősség-nélküli Egy. Tiszta tudat vagyok, elkülönült és mindene-
ket átfogó. Magam vagyok a boldogság. Magam vagyok az örökkévaló lét.

Alázattal borulok le előtted nemes úr, mesterem. Irgalmad folytán értem el e magas-
sztos állapotot. Énem birodalmának immár királya vagyok.

+

Álmodtam mindezidáig. Álomban vándoroltam a tévedések sűrűjében, születésről születésre bánat és szenvedés közepette. Rabságba döntött halál és újraszületés kényszere. Irgalmad ébresztett a való létre, ó mesterem. Végleges megszabaduláso-
mat néked köszönhetem.

Tisztelet adassék néked. Egy vagy Brahmannel, a tökéletes fénnel, amely e világ árnyékát teremti.

Az érdeemes tanítvány föllelte az Atman örömét a Samadhiban Végleg fölébredt az igaz valóságra. Fejet hajtok tehát előtted mesterem, és kiöntöm előtted szívem örömét:

A világmindenség észlelése tulajdonképpen Brahman észlelése. Ez a világ valójában nem más, mint Brahman. Brahmant szemlélje mindenkor a szem, a szellem és a szív. Fizikai szemünk csupán fizikai tárgyakat láthat. A megvilágosodott csupán a valóságot láthatja.

A bölcs, a magasrendű üdv ismerője örömét külső formákban nem lelheti. A festett hold hasonlítható-e az igazihoz?

A nem valóságos tapasztalása igazi kielégülést nem adhat. Atman tapasztalása az igazi kielégülés.

A nemes lélek napjai ekképpen teljenek: szemlélje mindenekben az Atmant, örvendezzék az Atman tökéletességében. Irányítsa gondolatait az Atmanra, a kettőség-nélküli egyre.

Az Atman az egyedülvaló osztatlan; tiszta tudat. Formákkal fölrüházni annyi, mint lyukakat ütni a levegőbe. Tudjad, hogy magad vagy az Atman, az öröktől fogva üdvös, és valósít meg a végérvényes békességet. Időzz a boldogságban, amely végtelen csöndesség.

A csönd eme állapota tökéletes békesség, melyben az intellektus, már nem foglalkozik semmi nem-valósággal. E csöndben ismeri meg a nagy lélek, Brahman ismerője az igazi üdvösséget: egységét Brahmannel.

Atman és Brahman azonosságának ismerője e nagy csöndnél hatalmasabb boldogságot nem ismer, mivel abban hallgat el örökre minden vágyakozás.

Bármit tesz, halad, ül, vagy áll – a megvilágosodott látnok mindörökre élvezője határtalan szabadságának.

Ha a nagy lélek Brahmant tapasztalta, úgy nincs szüksége bizonyos helyre, időpontra, előírásokra vagy tárgyakra, hogy meditációját megvalósítsa. Atman fölismerése nem függ bizonyos meghatározott körülményektől.

Szükség van e bizonyos meghatározott körülményekre ahhoz, hogy fölismerjük a korszó korszó voltát? Ha szerveink egészségesek ez nem ütközik nehézségbe.

Az Atman mindenkor jelenvaló. Ha érzékfeletti tapasztalás megvalósított, úgy jelenléte nyilvánvalóvá válik.

Nincs szükség előfeltételekre, bizonyítékokra – tudom, hogy nevem Devadatta. „Én vagyok Brahman!” bizonyítása sem szükséges Brahman ismerője számára.

Az Atman, az önvilágító teremtője a látható világnak. E világban, azonban mi leplezhetné le az Atmant? Az, Atmantól elválasztva a jelenségek testetlenek, nem valóságosak.

A Vedák, a Puránák, minden szentiratok és a lények létüket az Atmannak köszönhetik. Az Atmant ezek egyike sem nyilváníthatja ki, hiszen mindenképp általa leplezettek le.

Az Atman önvilágító, hatalma végtelen és jelenségeken túli. Forrása a tapasztalásoknak és aki Atmant ismeri ment minden kötöttségtől. Atman a legnagyobbak legnagyobbika.

Az érzékek által észlelt örömet és bánatot nem okozhatnak neki. Azokhoz nem kötött, azokat nem taszítja. Az Atman üdvösségének élvezője véglegesen kielégített.

A játszó gyermek megfeledkezik éhségről és fájdalomról. Brahman ismerője hasonlóképpen feledkezik meg „én” és „enyém” fogalmairól.

A holnappal nem törődve koldulással teremti elő mindennapját. Tiszta forrás vízzel enyhíti szomjúságát. Félelem nélkül alszik a vadon sűrűjében. Ruházatra nincs szüksége. Föld az ágya, és ösvénye a Vedanta. Játsszótársa pedig Brahman a mindeütt jelenvaló.

Az Atman ismerője nem azonosítja magát testével. Azt járműnek tekinti. Értékes tárgyak nem többek szemében, mint játékszerek.

Mellőzi a szentség külső jeleit, mert mentes minden kötöttségektől. Viselhet drága ruházatot, de járhat ruhátlanul is. Állatbőr boríthatja, de öltözhet a tiszta tudás köntösébe is. Bolondnak, gyermeknek, tisztátalan szellemnek vélhetik – közömbösen halad a világ országútján.

Elmélyedve, egymagában vándorol. Vágyakozás nélkül szemléli a vágyakozások tárgyait. Atman jelenti kielégülését. Atmant látja mindenekben.

Bolond, vagy bölcs képében jelentkezik. Egyszer, királynak, máskor gyöngeel-méjűnek látszik. Egyszer nyugodalmas és hallgat, míg máskor úgy ragadja magával az embereket, mint óriáskígyó a zsákmányát. Sokszor tisztelik, sokszor sértegetik, sokszor ügyet sem vetnek rá. Így él a megvilágosodott, de mindenkor egyaránt az üdvösség állapotában.

Mit sem birtokol, de mégis elégedett. Védtelen, de mégis sebezhetetlen. Nem élvezője semminek, de mégis boldog. Hozzá senki nem hasonlítható, de ő ennek ellenére mindenkire mint egyenrangúra tekint.

Cselekszik bár, de cselekedetei nem kötik. Learatja bár előző cselekedeteinek gyümölcsét, de semmi nem érinti. Teste van, de azzal nem azonosítja magát. Különálló személyiség, de mégis mindenkben jelenvaló.

Brahman ismerője, a test-tudatától mentes, örömet és bánatot, jót vagy rosszat immár nem észlel.

A durva-anyagi és finom-anyagi burkokkal való azonosulás okozza fájdalom és öröm, jó és rossz észlelését. Minden azonban nem létezheti olyan számára, aki az Atmant megvalósította és így tökéletesen szabaddá vált.

Napfogyatkozásakor a föld árnyéka a napra hull. A tudatlan azt hiszi, hogy a nap eltűnt. A nap azonban el nem tűnhet.

A tudatlanok úgy vélik, hogy a test ismeri föl Brahmant és ez okból azonosulnak azzal. A Brahman részére azonban a test nem más mint árnyék.

A bölcs testére úgy tekint mint kígyó levetett bőrére. A test mozgását az életerő teszi lehetővé.

A fatönköt a folyam hullámai üzik, a testet az idő áramlat hajtja. Múltbeli tettek következményei révén örvendezik vagy szenved.

Előző létformákban, melyekben nem-tudásban időzött, teremtette ama karmát, amely a létformájában jó, vagy rossz gyümölcsöket érlelt. Felismerésre ébredve

azonban most már nem azonosítja magát testével. Az mozdul és élvezi a jót, vagy szenved el a rosszat, de nem az Atman.

A bölcs nem fordul el és nem ragaszkodik semmihez. Résztlenül szemlél mindeneket. Nem számít jutalomra, mivel tökéletes kielégülést talál Atman nektárjában.

Földi és mennyei boldogságról lemondva merül el az Atman szemlélésében a bölcs, és így valóban ő maga Shiva. Szabad a test börtönében is, mivel elérte az áhított célt: Brahman ismerőjévé vált. Ha testét levette Brahmanba merül és maga sem más mint a kettősség-nélküli Egy.

Szerepek százai sem változtatják meg a színészt. Brahman ismerője is mindenkor csak Brahman lehet.

A Brahmannel való egység megvalósítója nem becsüli többre mulandó testét hulló falevélnél. Test-tudatát elhamvasztotta a felismerés tüze.

A megvilágosodott lélek állandóan tudatában van Brahman voltával. Szüntelenül élvezi az Atman üdvösségét. Testét levetve nem törődik azzal, hogy hely, idő vagy körülmények megfelelőek-e.

+

Testetlenség még nem jelent szabadulást. Külső forma még nem vágytalanság. Szabadulás a nem-tudás megszüntetése.

Érinti-e a fát ha levelei árokba, folyóba, vagy akár megszentelt földbe jutnak?

Test, érzékszervek pusztulása nem több, mint levelek hullása. Az Atman az ami megmarad, miként a fa őszi lombhullás után. Az önvalót; a való létet, a boldogság megtestesítőjét misem érintheti. A tanítások szerint az Atman „tisza tudat”. Ez annyit jelent, hogy örök igazság. Csak a külső burkokat érinti a halál. Nem-tudás szülöttei és elrejtik az Atmant.

Fa, füvek, szalma, ruházat és egyéb, ha elég hamuvá változik. A test, érzékek, a vitális erő, a gondolat szerve, ha elég a fölismerés tüzeben Brahmáná válik.

A sötétséget megszünteti, ellentéte a fény. A látszatvilág Brahmanban szűnik meg. A korsóba zárt levegő, ha a korsó eltörik, egyesül a külső levegővel. Tej tejbe, olaj olajba víz vízbe öntve eggyéválnak. És hasonlóképpen válik eggyé Brahmannel a megvilágosodott, ha az Atmant felismerte.

+

Az életében szabaddá vált, szabadságot nyer halálában is, örökre egyesülvén az az abszolút valósággal, Brahmannel. Az ilyen ember többé nem kell újraszületéstől tartson.

A nem-tudás burkait elégette a fölismerés tüze. Miként születhetne ura Brahman?

Mindkettő: szabadulás és kötöttség nem-tudásunk tévedései. Atmanban nem-valóságosak. A kötelcsomó sem más mint kötelcsomó, bárha kígyó képében látja a tévedés áldozata.

Az emberek kötöttségről és kötöttségtől való szabadulásról beszélnek, és ez alatt a nem-tudás fátylának jelenlétét, illetve hiányát értik. A valóságban azonban Brahman nincsen beburkolva. Mivel semmi más nem létezik valójában Brahmanon kívül. Ha burkok léteznének úgy Brahman nem lehetne egyedülvaló. Az írások tagadják a kettősséget.

Kötöttség és szabadulás csak gondolkodásunkban léteznek. A tudatlan tévesen az Atmannel hozza ezeket kapcsolatba. A Brahman változatlan valóság, kezdettől fogva kötetlen, tiszta tudat.

Atman kötöttsége vagy megszabadulása tévképzeten alapszik. Kötöttség és szabadulás a gondolat szervének állapotai. E kettő közül egyik sem lehet Brahman.

Kötöttség és kötöttségtől való szabadulás ezek szerint a nem-tudás tévképzetei. Az Atmanban nem léteznek. Az Atman végtelen, rész-nélküli és cselekvésen túli. Folttalan és tiszta. Kettősség és Brahman összeegyeztethetetlen.

A valóságban nem létezik sem születés, sem halál, sem bilincsbevert, sem halandó, sem megszabadított, sem kereső lélek. Ez a végső és abszolút igazság.

+

Ma tehát közöltem véled a legmagasabbrendű titkot. Ez a vedanta legbensőbb lényege, minden írások ékköve. Tulajdon fiainak tekintelek, aki őszintén törekszik az üdvösségre. Tiszta vagy immár, és nem szennyezhet be a sötét kor; szíved vágytalan.

+

A tanítvány e szavak hallatára leborult mestere lábaihoz. Azután elbúcsúzott a tanítójától és útra kelt. Megszabadult immár a nem-tudás bilincseitől.

És a mester is folytatta utját, hogy közölje a tisztaság tanát a világgal, mivel Brahmanba merült gondolatai és irgalmas szíve erre készítették.

Mester és tanítvány itt közölt párbeszédében Atman valóságos természete oly módon ismertetett, hogy azt a szabadulás keresője megérthesse.

A megvilágosodás után áhítozók, a szabadulás keresői, tisztaszívűek, az önzetlenség, a vágytalanok, az írások szavainak tisztelői a békesség megvalósítói fogadják szeretettel eme üdvtanítást.

A tudatlanok, a halál és újraszületés sivatagában tévelygők, a fáradtak, szomjasak és éhezők számára e tanítás hozza meg Brahman megértését. E tanításból tudják meg, hogy mi a valóság: Brahman, a kettősség-nélküli Egy, minden gyönyörök ajándéko-

zója, a nektár tengere, amely itt terül el lábaink előtt. Shankara e műve vigye sikerre törekvéseiket és biztosítsa szabadulásukat.